

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

RENDKÍVÜLI KIADÁS AZ 1966/67-ES TANEVRE AZ EGYETEMRŐL ÉS A KÖZGAZDÁSZ PÁLYARÓL

NO 13. (ad. hír. No 16. ban)

„Elismertetik magukat a közgazdászok“

A közgazdász pályára készülő fiatalokat mindig izgatja a kérdés, hogyan fogadják majd őket, amikor munkába lépnek. Egyáltalán, mit várnak a gazdasági vezetők a fiatal diplomásoktól? Lesz-e értelme harcolni az egyetemen útravalóul kapott elvek és célok kereszttüveléért? Milyen a közgazdászok társadalmi megbecsülésének perspektívája?

Hogyan vélekedik ezekről a kérdésekről a gyakorlatban dolgozó gazdasági szakember? Felkerestük a Belkereskedelmi Minisztérium Elemiszer Főigazgatójának vezetőjét, Bihari Ferencet, aki készségesen válaszolt.

Milyen hatással lesz a gazdaságirányítási reform a közgazdasági munkára?

Véleményem szerint, góriában sorolhatom. Ahogy előrehalad a gazdaság-irányítási reform, úgy növekszik a közgazdászok jelentősége. Saját területemet példaként említve, a kereskedelem pedig az új társadalmi helyzetben kifejlődő kereskedelem

követelményeit sajátította el — annak hibáival együtt. Sajnos, mindkét típusnál hiányzott a kereskedelem közgazdasági szemlélete.

Vegyünk egy másik példát is. Miért nem találta meg a helyét minden vállalati közgazdász? Miért nincsenek megfelelően érdemi közgazdasági feladatokkal ellátva? Miért vannak még mindig sokan olyanok, akik nem dolgoznak közgazdasági munkakörben? A tervek merevsége, az ipar „esz — nem eszi, nem kap más” szemlélete kikapcsolta a tulajdonképpeni közgazdasági tevékenységet. Nem volt szükséges előrelátni, irányítani az áruforgalmat, a kereskedelem azt vette meg, amit kapott. A közgazdászok

feleslegesnek érezhették magukat, midőn kidolgozták az áruforgalmi elméleteket, terveket, a gyakorlatban pedig a szakértők ettől teljesen függetlenül bonyolították a kereskedelmet.

Ez a helyzet most megváltozik. Előre kell majd látni a fogyasztói igényeket, ami a közgazdászok feladata lesz. Elemzéseik alapján közvetlenül befolyásolják a termelést. A vállalatok versenyében az ipari vezetőket tervekkel, tanácsokkal ellátó közgazdászok nélkülözhetetlenné válnak. Különösen az áruforgalommal, tervezéssel, gazdaságossággal, üzemszervezéssel foglalkozó szakemberekre várnak óriási feladatok.

Megtalálják-e helyüket a közgazdászok?

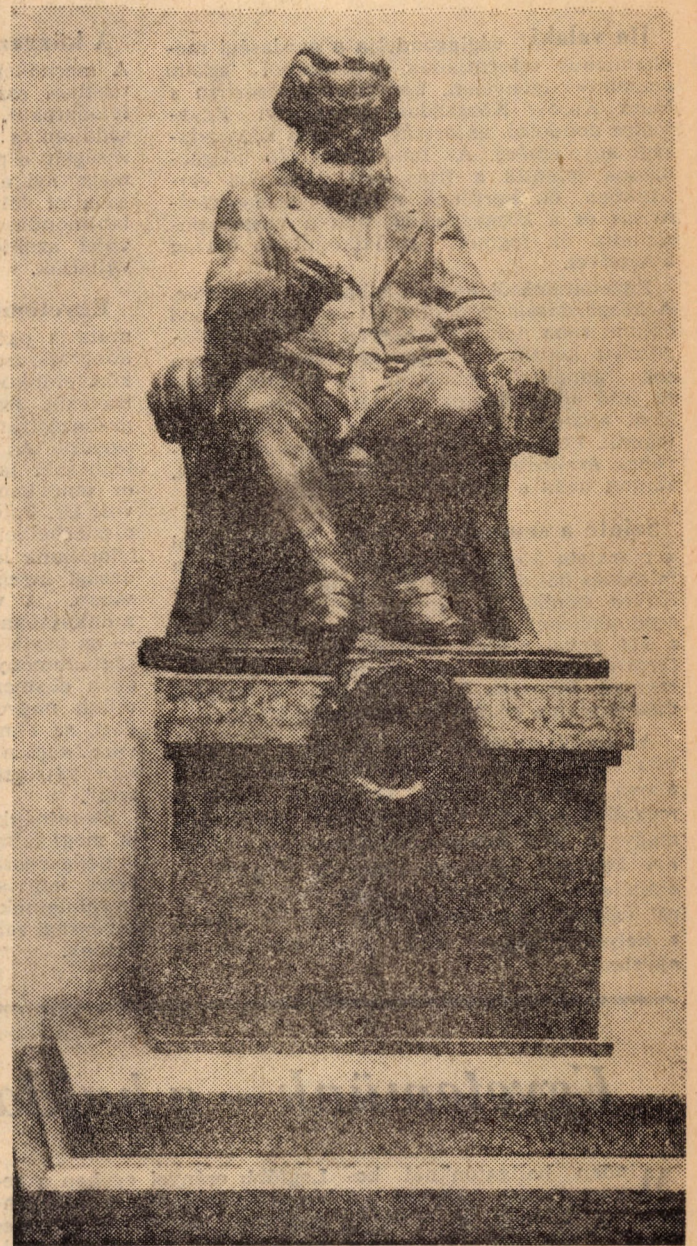
A közgazdasági munkaterületeken olyan nagyarányú a specializálódás, hogy nem lehet egy embertől mindenfajta képességet elvárni. Más tulajdonságokra van szükségük a döntési, irányítási tevékenységet végző vezetőknek, másra a döntések meghozatalához szükséges elemzéseket, tanulmányokat készítő kutatóknak. Az anyagi megbecsülés pedig a jövőben nem köthetőhöz mereven a beosztáshoz. Ha a közgazdász munkája nyomán a vállalat jó eredményt tud elérni, akkor érdemes lesz „megfizetni” tudását. A legtöbb közgazdász tevékenységének eredménye kézzelfogható, számszerűen kimutatható, amennyiben például csökkenti a költségeket, vagy növeli a bevételt. Ennek arányában lehet őt anyagilag is megbecsülni.

Meggyőződésem, hogy a most következő öt év alatt a közgazdászoknak módjukban lesz elismertetni önmagukat. Különösen az újonnan jövő embereknek van nagy lehetőségük friss ötleteik érvényesítésére, mert nem valami megmerevedett sablonba kerülnek be, hanem mozgásban, forrásban levő szervezetbe. Korábban a helytelen gyakorlatot folytató régi szakember könnyen leinthezte a lelkes

fiatalt azzal az érveléssel, hogy ő jobban tudja, mert régen csinálja. Amit viszont most elkezdünk, az a régi szakembereknek is új. A rutinmunka háttérbe szorul — új gondolatok kellenek.

F. P.

„A gondolkodó Marx“



Egyetemünk névadójának bronzba öntött szobrát, fennállásának 10. évfordulója alkalmából kapta az egyetem és 1959-ben, a november 7-i ünnepségen avatták fel. Farkas Aladár szobrászművész alkotása méltóságos nyugalmas árasztva disziti barátságos hangulatú aulánkat.

Közgazda

Közgazdászok körében állandó vicc-téma, hogy saját maguk sem tudják pontosan megmondani, mit jelent az, hogy valaki „közgazdász”. Nem azért, mintha hivatásunk valami titokzatos, megfoghatatlan tevékenységet takarna, hanem mert a sokféle munkakörben és feladatban megtestesülő szakmát nehéz közös vonásokkal jellemezni. Sokkal nehezebb, mint az orvosét, jószágét, tanárét vagy mérnökét.

Rége a „közgazda” kifejezés volt használatban, s bár a diploma minősítésében ma is „okleveles közgazda” szerepel, a mindennapi beszédben ödvatúan hat. A „közgazdász” kifejezés teljesen kiszorította. Nem árt most mégis felidézni, mert segítségével érzékletesebben meg lehet magyarázni a közgazdász pályát.

A „közgazda” véleményem szerint annyit jelent, mint a „köz gazdája”, aki a közös javakkal gazdálkodik. Nem kívánom ezt a megállapítást nyelvészeti szempontból tudományosan elismertetni. Lehet, hogy más logikája volt a szó kialakulásának, tartalmilag azonban feltétlenül erről van szó és éppen a szocialista tulajdonviszonyok között nyert igazán értelmet.

Az új nemzedék oktatása, nevelése a tanároknak van a bizva. A nép egészségének megóvása és a betegségek leküzdése az orvosokra... Ránk pedig, közgazdászokra az évszázadok során létrehozott termelőapparátus működtetése, a mindannyiunk létét biztosító anyagi javak termelésének megszervezése, irányítása. Gazdálkodni annyit jelent, mint a rendelkezésre álló erőforrásokat a kívánt célok érdekében a lehető legegyszerűbben, leghatékonyabban felhasználni. A cél pedig az anyagi bőség elérése, életkörülményeink állandó javítása. A társadalom ezt kéri számon, ezt várja a közgazdászoktól.

Azt szokták mondani, az eredmények valamennyi dolgozó ember összehangolt munkája révén születnek, nehéz lenne kiemelni, vagy a többinél jelentősebb tényezőnek tekinteni bármelyik réteget. Anélkül, hogy hosszadalmas bizonygatásba kezdenék, úgy vélem, a fenti vélemény ellenére nyugodtan kijelenthetem, a közgazdászokon valahogy mégiscsak több múlik, ha arról van szó, mit tud termelni, produktálni társadalmunk. Az a bizonyos „összehangolás”, az emberek energiájának, tehetségének és az anyagi, technikai eszközöknek legtermékenyebb kombinálása különleges jelentőséget ad a közgazdászok munkájának és különleges felelősséget ró a gazdasági szakemberek vállára.

Aligha van ma olyan ember az országban, aki legálább felszínesen ne ismerné a készülő gazdaságirányítási reform fő vonásait. Jó lenne, ha minél több ember meg is értené, miről van szó: arról, hogy mindazoknak, akik kezére a köz vagyona van bizva, meg kell tanulni valóban gazdálkodni. A közgazdász hivatás abból áll, hogy az ember szenvedélyesen kutatja, miként lehet az értelem és a kéz teremő erejével úgy gazdálkodni, hogy az a legtöbb terméket, legemberibb életviszonyokat, a legnagyobb jólétet biztosítsa számunkra.

A közgazdász számokkal, tényekkel, összefüggésekkel és törvényszerűségekkal dolgozik. Árak és bérek, termelékenység és önköltségszámítás, pénz- és áruforgalom, anyagmozgatás és szállítási programozás... lehetne tovább sorolni szakmánk konkrét tartalmát, de a gondolatmenetnek ez most csak kiegészítője. A közgazdász pályára mindenekelőtt hivatás.

Faklen Pál

MIT TEHET A KÖZGAZDÁSZ?

Egy-egy gyárban általában sok ezer ember (néhány nagyüzemben 10 000-nél is több) dolgozik, hatalmas termelési értéket állítanak elő. Az iparvállalatok gazdálkodási tervének és a munka megszervezésének feladatával csak a jól felkészült vezetőség képes megbirkózni. Mérnökök, közgazdászok, jogászok veszik ki ebből a munkából leginkább részüket. De vajon mi az, ami a közgazdászokra hárul belőle?

A tervek

A hosszabb távra szóló, ún. perspektívikus tervek kidolgozása során határozzák meg több évre előre a vállalat termelésének alakulását, beruházásokat, a műszaki színvo-

lat stb. Az operatív tervek a közvetlen feladatokat tartalmazzák.

A tervek kidolgozása alapvetően a közgazdászok feladata. Elemzik a vállalat helyzetét, feltárják a termelési tartalékokat, figyelembe veszik mindazokat a tényezőket, melyek lehetővé teszik, hogy a vállalat jól gazdálkodjon, hogy minél kisebb ráfordítással érje el a legjobb eredményt.

Elsőrendű szempont a gazdaságosság. Ennek érdekében sokirányú számításokat kell végezni. A közgazdászok számítják ki például, hogy melyik a leg gazdaságosabb sorozatnagyság, vagyis hány darabot kell egy termékből előállítani, hogy annak önköltsége a legkisebb legyen.

Nem elhanyagolható szempont a tervek végrehajtásánál és az irányítói, szervező munkák, ami ugyancsak a közgazdászok feladata.

A szervezés

Talán érzékelhetjük a közgazdászok megnövekedett szerepét a termelés megszervezésében, ha elgondoljuk, mit jelentett tíz perc munkakiesés egy századeleji esztergagépen és mit jelent ma, egy modern programvezérlésű marógépen, vagy automatagépsoron.

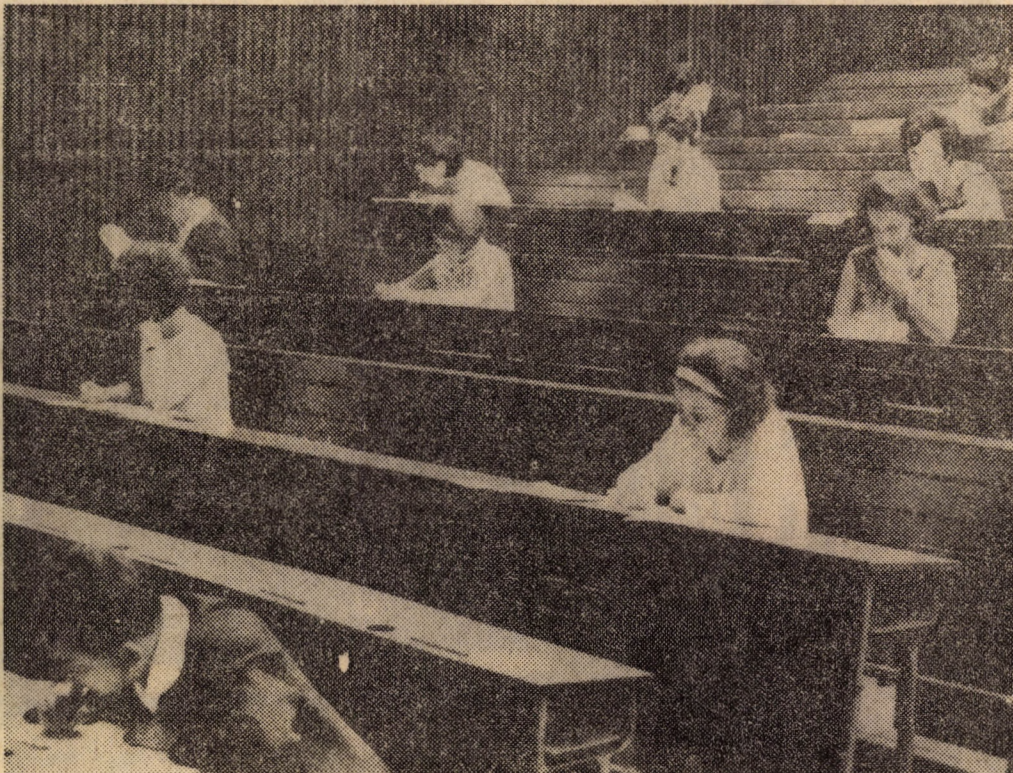
A közgazdászok a vállalati szervezésnek csaknem minden területén ott vannak. Kifejezetten közgazdász feladat például az igazgatási szervezet kialakítása, működésének megszervezése, a munkaerő-és bér gazdálkodás, az anyag-gazdálkodás rendszerének kidolgozása és állandó tökéletessítése.

A szervezethez javításával jelentős megtakarításokat lehet elérni, többnyire még ráfordítás nélkül is. A Fémáru-és Szerszámgyárban például javaslatot dolgoztak ki az anyagmozgatás átszervezésére. Feltérképezték az alkatrészek útját, és kimutatták, hogyan lehet a szállítási útvonalat alaposan lerövidíteni.

Iparvállalataink termelőapparátusuk képzett közgazdászokkal való kiegészítésére olyan sok, egyetemet végzett közgazdászt igényelnek, hogy kérésüket nem tudjuk teljesíteni. 1965-ben hallgatóink segítségével felmérést készítettünk az üzemszervezés helyzetéről 40 iparvállalatnál. Ezek üzemszervezési osztályain a munkatársak közül 28 százaléka közgazdász, 20 százaléka mérnök, és 5 százaléka jogász. A többiek nem rendelkeznek egyetemi végzettséggel. S ezen a munkahelyeken elsősorban diplomás közgazdászokra lenne szükség.

(Fotó: Faklen Pál)

AMIKOR ELJÖN A FELVÉTELI VIZSGA NAPJA



Tőlünk várja az ország

Ha valaki végiggondolja a gazdasági mechanizmus reformjának feladataiból adódó szakember-igényeket, kénytelen elsősorban a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre gondolni, az ország egyetlen közgazdasági egyetemére. Az innen kikerülő közgazdászok jelentik a friss vért gazdasági életünkben, ők kerülnek majd a gazdaságirányítás és a közgazdasági munka vezető pozícióiba, ők fognak gazdálkodni az ország kincseivel.

Egyetemünkől nagyon sokat vár az ország. A közgazdasági gondolkodás és szemléletmód nálunk soha nem volt nagyon fejlett. A közgazdász képzésre a felszabadulás előtt nem sok gondot fordítottak, így az 1000 lakosra jutó közgazdászok számát a hasonló külföldi adatokkal összevetve, igen hátul kullogunk. Pedig a lemaradás behozására az ötvenes években nagy erőfeszítések történtek, sajnos, néha a minőség rovására.

Szinte a semmiből kellett megteremteni a marxista közgazdászok képzését. Kezdetben a felsőéves hallgatók egyúttal tanárok is voltak. Szívós munkával sikerült elérni a mostani eredményeket. Szólni kell ezzel kapcsolatban a két évvel ezelőtt megkezdett oktatási reformról, melynek megvalósulása, a követelmények fokozása biztosítja, hogy a közgazdász diploma értéke tovább emelkedjen.

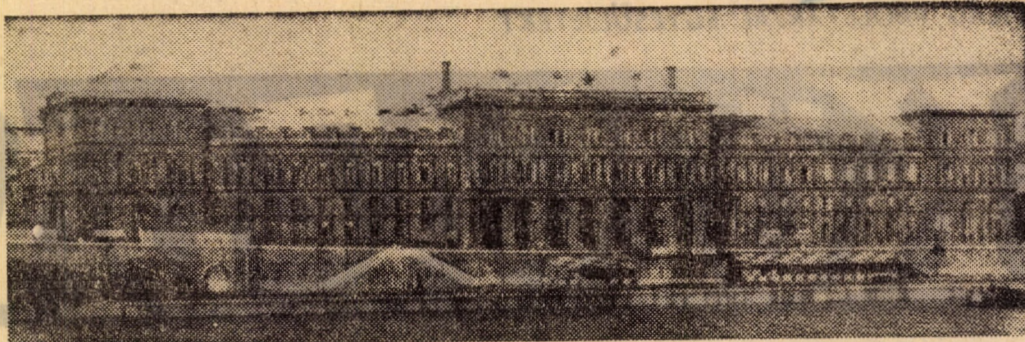
Az elmúlt években a közvélemény a „könynyű” egyetemek közé sorolta a „Közgáz”, ahová csak „jó duma” kell. Volt ennek a megállapításnak természetesen racionális magva is. De időközben a Közgazdaságtudományi Egyetem oktatása alaposan rácafolat az előítéletre. A mostani diákok tudnának erről vallani! Időbe telik, míg elterjed rólunk a helyes vélemény, hogy elég nehéz ez az egyetem.

A közgazdász a gazdasági élet mérnöke. A mérnökével egyenrangú matematikai, statisztikai eszközökkel oldja meg a gazdasági feladatokat, de egyúttal értenie kell a társadalom és az emberi magatartás törvényszerűségeit, a politikát, a társadalomtudományok megannyi ágazatát. Ez a kettősség és a társadalmi folyamatok rendkívül bonyolult, elmentmondásos természete nagyon is sokat követel azoktól, akik a közgazdász hivatást vállalják.

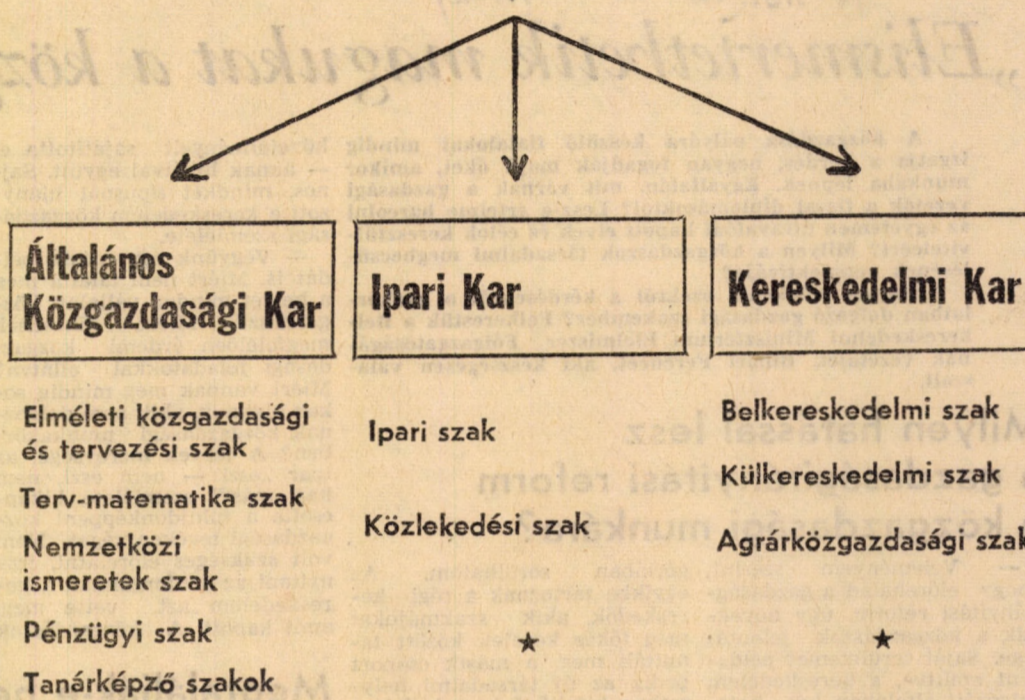
Egyetemünk tekintélyének növekedését mutatja oktatóink részvétele a nemzetközi kongresszusokon, tudományos és politikai közéletünkben. Néhány oktatónkat a párt illetékes szervei közvetlenül is bevonták a gazdaságirányítási reform előkészítő bizottságaiba. Az egyetem vezető oktatóinak egyik legutóbbi tanácskozásán, amikor az 1965/66-os tanévben végzett munkát vitatták, jelen volt Dr. Polinszky Károly művelődésügyi miniszterhelyettes is. Elmondotta, milyen fontos feladatunk lesz részt venni az új gazdasági mechanizmus kidolgozásában, oktatásában. „A vállalatvezetők továbbképzésének munkájában — mondotta Polinszky elvtárs — az egyik bázis természetesen a Közgazdaságtudományi Egyetem.” Örömmel fogadjuk azon elismerő szavait is, hogy „bár egyetemünk nagyon sok nehéz problémával küzdött, az elmúlt években kibontakozott, szervezetszerűsége az élre tört és vezetési stílusában kétségtelenül az egyik legjobb egyetem”.

Szeretnénk ennek a bizalomnak továbbra is megfelelni, és olyan közgazdászokat adni a népgazdaságnak, akik tehetséges, következetes képviselői, harcosai a közgazdasági szemléletnek és gondolkodásmódnak, akik gazdasági felemelkedésünk letéteményesei lehetnek.

Faklen Pál



Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem



Néhány szót az egyes szakokról

Elméleti-közgazdasági és tervezési szak

A gazdasági élet alapvető folyamatainak ismeretere oktat. Az itt végzett közgazdászoknak jártasoknak kell lenni a politikai gazdaságtan elméletében, ismerniük kell a szocialista gazdaság és a tökéletes rendszer működését, törvényszerűségeit, a gazdaságpolitika, valamint a tervezés elvi és gyakorlati kérdéseit, a társadalom mozgásának szociológiai oldalát.

Terv-matematika szak

A matematika közgazdasági alkalmazását sajátítják el a szak hallgatói. Megtanulják a gazdasági problémák számszerűsítésének módját és a matematikai megoldás eszközeit, beleértve az elektronikus számítógépek kezelését is.

Nemzetközi ismeretek szak

Olyan szakembereket képez, akik a közgazdasági szak-

tudás mellett széles körű nemzetközi, jogi-, történelmi ismereteket is elsajátítanak, és végzésük után a külügyi szervezetben vagy más intézmények nemzetközi osztályain dolgozhatnak.

Pénzügyi szak

A népgazdaság és az egyes gazdasági egységek pénzgazdálkodásának lebonyolítására, ellenőrzésére képesített közgazdászok kerülnek ki erről a szakról és végzés után a bankapparátusban, illetve a költségvetési szerveknél és különböző vállalatoknál töltenek be pénzügyi munkakört.

Tanárképző szakok

A közgazdasági szakközépiskolák számára képez tanárokat. A végzett hallgatók az alábbi tárgyak oktatásához kapnak szakképesítést:

„A” szakon: politikai gazdaságtan — tervezés

„B” szakon: számvitel — statisztika

„C” szakon: kémia — áruismeret

„D” szakon: politikai gazdaságtan — kereskedelmi ismeretek.

Ipari szak

Az iparvállalatok és az iparirányító szervek számára képez közgazdászokat. A végzett hallgatók zöme a vállalatok tervezési, munkaügyi, beruházási, statisztikai, anyag- és áruforgalmi, üzemszervezési osztályain kap helyet. Az érdeklődők üzemszociológiával, munkaszociológiával is foglalkozhatnak.

Közlekedési szak

A képzés jellege hasonló, mint az ipari szakon, de az innen kikerülő közgazdászok közlekedési vállalatoknál és a közlekedés irányító szerveinél nyernek elhelyezést.

Belkereskedelmi szak

A belkereskedelmi apparátus közgazdasági feladatainak megoldására képez elméleti és gyakorlati szakembereket, akik alkalmasak áruforgalmi, üzemszervezési, piackutató, szervezési, vagy más elvi irányító közgazdasági munkakör betöltésére. A szakon belüli specializálódásnak megfelelően képezhetik magukat a hallgatók a vendéglátóipar, az idegenforgalom, a szövetkezeti kereskedelem, a felvásárló kereskedelem stb. területén.

Külkereskedelmi szak

Az itt végzett közgazdászok a külkereskedelemben elvi és gyakorlati közgazdasági feladatainak megoldásához szükséges alapvető ismereteket szerzik meg. Diploma után az iparvállalatok és a külkereskedelmi vállalatok külkereskedelmi tevékenységének különböző területein dolgozhatnak.

Agrárközgazdasági szak

A mezőgazdaság közgazdasági kérdéseire értő szakembereket képez, akik a mezőgazdaság irányító szerveiben vagy nagyobb termelőegységeknél közgazdasági munkakört töltenek be.

Egyetemünk — a hajdani vámház

Minden hallgatóknál be-következett egyszer a pillanat, amikor a felvételi vizsga reggelén szorongva átlépte egyetemünk küszöbét — először életében. „Zord” tanintézményt várt, s helyette oszlopos, mozaikos, dehiszónú előcsarnokot, kandeláberes márvány lépcsőházat, díszes aulát talált.

„Lám, ilyen egy egyetem!” — gondolta bizonyára, s magától értetődően vonult át az ívelt oszlopos kerestető folyosón, és tűnt el egy méltóságos szárnyasajtó mögött.

Hát nem egészen ez a helyzet. Az öreg kandeláberes, kőparkányok és kapuk ugyan-csak csodálkoztak volna, ha ezelőtt, mondjuk nyolcvan évvel, valaki azt mondja nekik, hogy majd egykor diákok verik fel a folyosók csendjét. Hozzászóltak ugyanis a keménygalléros, cvikkeres váme-sóhivatalnokokhoz — s ebből gondolom világos már, hogy épületünk ekkoriban, ha nem is Közgazdaságtudományi Egyetem, mindenesetre, tekintélyes közgazdasági intézmény — helyesebben intézmények — szállásadója volt: a vámhivatal, a pesti pénzügyigazgatóság, a központi szövetigazgatóság és a bányatermek igazgatóság.

Építésének gondolata már az abszolútizmus idején — 1837-ben — felvetődött. Ekkoriban még nem mai helyére, hanem a jelenlegi Földművelésügyi Minisztérium telkére akarták építeni, Dunára néző homlokzattal. A terveket Ybl Miklós — a XIX. század legtermékenyebb és legművészebb eredményeket elérő, bár a kor eklektikus stílustörékvéseitől szabadulni nem tudó építőművész — készítette el.

A Vámház 1874-ben készült el, s a Műegyetem felépítéséig arányosan tagolt tömegével uralkodott az alsó Duna-soron. Természetesen felvetődik a kérdés, melyet szinte minden XIX. századi épülettel kapcsolatosan fel lehet tenni: A történelmi stílusokból kölcsönzött elemek összehatása mennyiben művészi, emeli-e a városképet, s ha igen, mennyiben?

A Vámház neoreneszánsz stílusban épült, tulajdonképpen Ybl Miklós első érett neoreneszánsz alkotása. Már messziről szembetűnik kiegyensúlyozott, arányos tömegelosztása, az ötös tagoltság, amely az épületet az azonos magasságú középső, északi és déli, valamint a két alacsonyabb összekötő pavilonra bontja. Az építész mellőzött minden kupolát és tornyot.

Legfőbb erényei egyben a reneszánsz erényei: a kiegyensúlyozott, szinte természetes harmónia, a tartózkodó méltóságjelenség, a mértékertő díszítések. Az antik elemek jelenléte a monumentális oszlopos előcsarnokban érezhető leginkább, s ezt a hatást csak fokozza a mozaikberakásos padlózat.

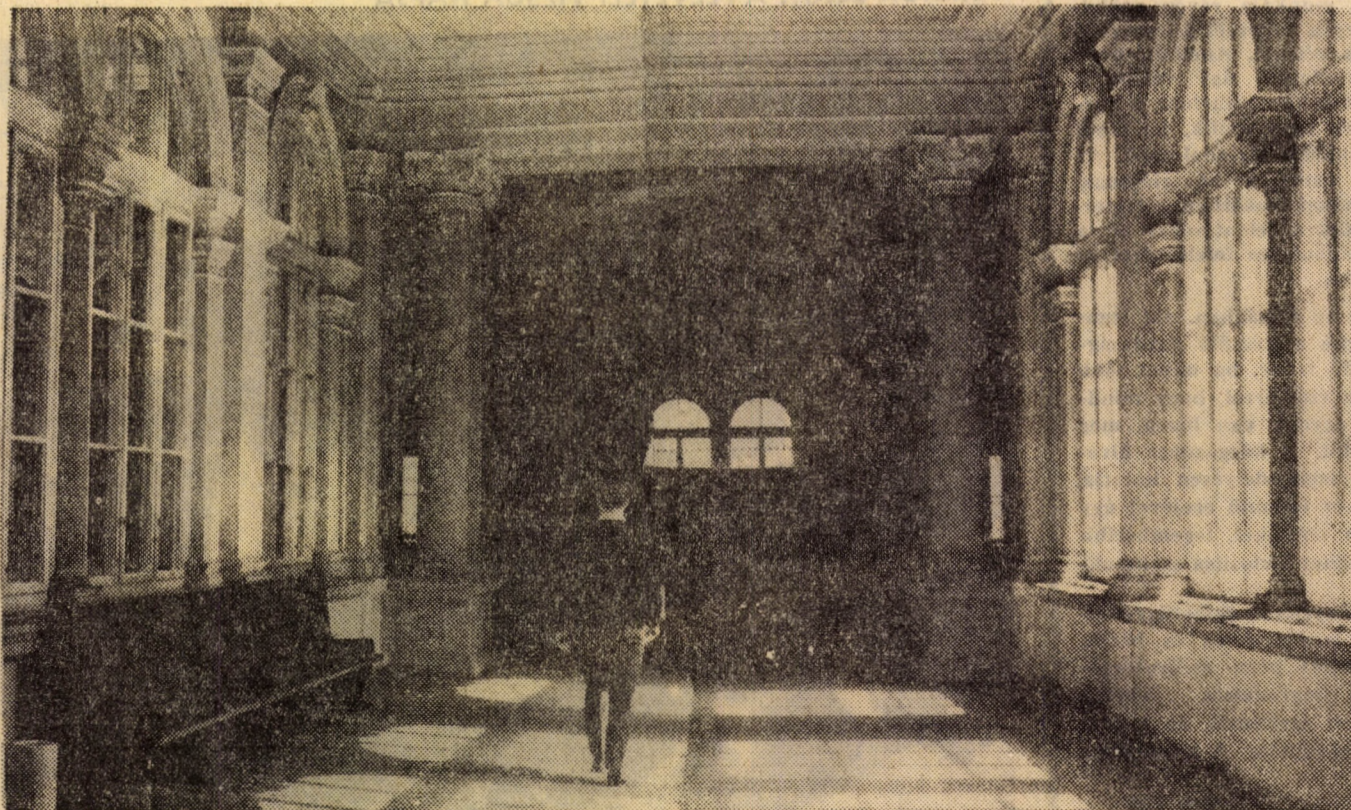
Az épület 1944—1945 telén leégett, és részben beomlott. Az újjáépítés során — melyet a Középület Tervező Iroda hajtott végre, Halász Jenő műépítész irányításával — a feladat kétirányú volt: egyrészt helyreállítani a háborús károkat, másrészt ezt annak figyelembevételével csinálni, hogy az épületet a Közgazdaságtudományi Egyetem céljaira építik újjá. Az eredeti beosztáshoz képest jelentős változásokat hajtottak végre, hiszen a régi nem felelt meg az egyetem céljainak. Melyek voltak a főbb változások?

Az egyetem számára mindekelőtt előadótermeket, aulát, tornatermet, zsi-bongót, könyvtárat kellett létesíteni. Erre a belső udvarok átépítése látszott a legmegfelelőbbnek, a következő módon: a Duna-parti és a Sóház utcai középső pavilon közé zárt díszudvart az első emeleti üvegfüdömmel látták el, déli végén került elhelyezésre a színpad, a fennmaradó négy-

ötöd részéből lett a mai aula. Az átépítés eme szakaszában az Ybl-díszítés lényegében sértetlen maradt, csupán a díszudvar régi bensőséges hangulata szűnt meg, a közbeiktatott fűdém miatt. Az aula hangulata és szépsége azonban megfelelő kárpótlás ezért a veszteségért. Az előadóterem közül az I. és a II. számú nagyleadók, az északi összekötő — a III. és IV. számú előadó, valamint a tornaterem pedig a déli összekötő szárnyak közti mellékudvarokba épült be.

Az aula mögötti zsi-bongó és ruhatár az áruaktárból lett átalakítva. Az eredeti vékony fűdém tartó vasoszlopok cementgyűrűkkel vették körül, s így nyerték a mai, fehér kőlapokkal borított pillérsorokat. Az eredeti, sötét hátsó csigalépcső helyébe nagyméretű, klasszicizáló lépcsőház került, széles, emeleti előcsarnokkal, melyeket az átépítés során képeztek ki a helyükön levő szobákból és folyosórészeketből. Biztosítottak azonkívül az egyes pavilonok közötti közlekedést, ami a múltban — tekintettel arra, hogy az épület több hivatalnak adott szállást — hiányzott.

Hogy az átalakítás jól sikerült-e? Ennek eldöntését hallgatóinkra, látogatóinkra bíz-zuk.



(Foto: Faklen Pál)

Milyen tárgyból kell felvételi vizsgát tenni?

Aki a Közgazdaságtudományi Egyetemre jelentkezik, annak két tárgyból kell felvételi vizsgát tenni:

1. Matematikából
2. Történelemből (vagy politikai gazdaságtanból).

Néhány szakon ettől eltérő a felvételi rend.

A külkereskedelmi és a közlekedési szakra jelentkezők a fentiekén kívül valamelyik idegen nyelvből is vizsgáznak. (Angol, orosz, németet vagy franciát lehet választani) E vizsga eredménye a felvételi pontszámba nem számít be, de elégtelen nyelvtudás esetén az említett szakokra az illető nem vehető fel.

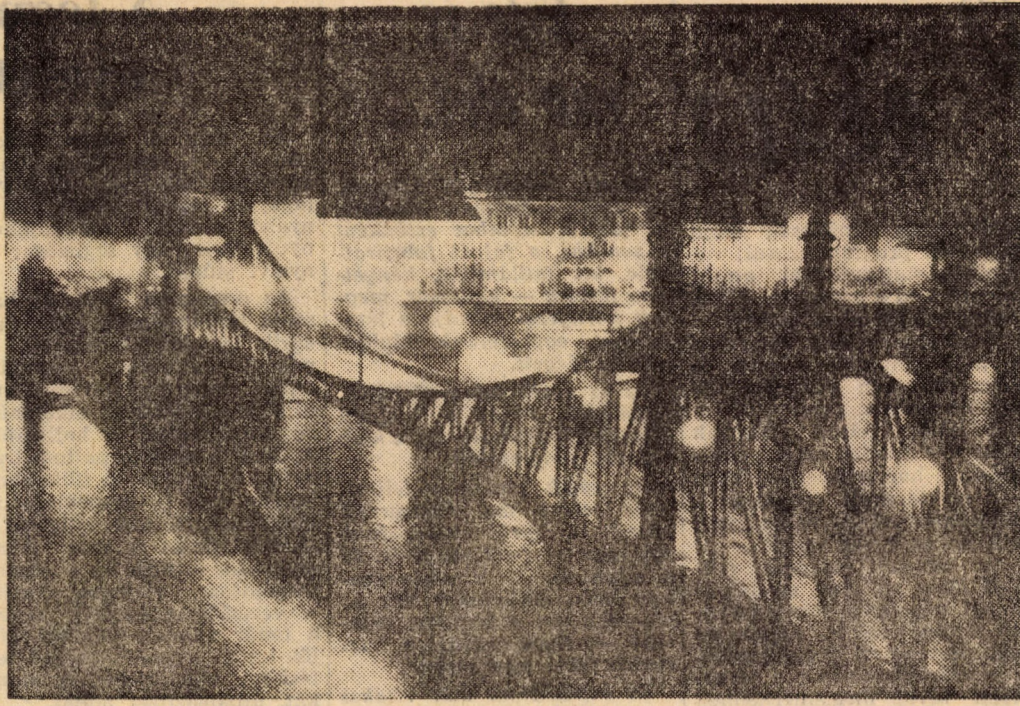
A nemzetközi ismeretek szakra a felvételi vizsga tárgyai:

1. Történelem (vagy politikai gazdaságtan);
2. Egy idegen nyelv (ugyanazok a nyelvek választhatók, mint a külker és a közlekedési szakra.)

Ajánlatos ugyanakkor a nemzetközi ismeretek szakra pályázóknak matematikából is felvételizni, mert a nagyarányú túljelentkezés miatt a jelentkezők többségét jó felvételi eredmény elérése esetén is legfeljebb más szakokra lehet felvenni, de erre csak sikeres matematika-vizsga esetén kerülhet sor.

Különbözik a felvételi vizsga tárgya még a tanári „C”-szakon is: matematika és kémia.

DÍSZKIVILÁGÍTÁS FÉNYÉBEN AZ EGYETEM



Egy lehetőség: az újságírás

1966 nyarán lapunk szerkesztőségéhez tömegével futott be az országos lapok szerkesztőinek igénye: szeretnék nyári gyakorlatra az újságírás iránt érdeklődő közgazdászhallgatókat felvenni. Akik ott bebizonyítják az újságírásra való rátermettségüket, azokat tanulmányaik befejezése után munkatársként is szívesen látják.

Egyetemünk hallgatói közül sokan dolgoznak a Közgazdászban, itt ismerik meg az újságíró munka alapjait, rendszeresen írnak cikkeket, és nyaranként az újságíró szövetség szerkesztőségi gyakorlatra helyezi el őket, nagyobb budapesti és megyei lapokhoz. Az évek során kiderül, kinek van érzéke az újságírás-hoz. Őket a szerkesztőségek szó szerint „elkapkodják”. Minden évben van néhány vértől hallgató, aki szívesen vállalja a „kettős életet”: az újságírótevékenységen keresztül kamatoztatja közgazdasági tudását.

Az utóbbi években ugrásszerűen növekedett a közgazdász diplomával rendelkező újságírók iránti kereslet. Bizonyára szerepe van ebben az új gazdasági mechanizmusnak is, de még inkább annak, hogy bebizonyosodott: a Közgazdaságtudományi Egyetem igen alapos társadalomismeretre neveli hallgatóit, ami az újságíró pályán kincsért. Szükség van természetesen a hagyományos újságírói értékekre is, nem utolsósorban a jó íráskészségre. Enélkül a legbiztosabb szakmai tudás sem jutathat érvényre.

Néhányan már elege azzal a szándékkal jelentkeznek egyetemünkre, hogy a diploma megszerzése után, a sajtónál fognak elhelyezkedni. Ez szükségszerű is, hiszen az egyetemi végzettség egyre inkább az újságíró pálya „belepőjevé” válik.

Kell az újságíró utánpótlás, és amelyik szerkesztőség fiatalok felvételére törekszik, az manapság többnyire jó tollú közgazdászokat kér. Az egyetem lapjánál végzett munka, az újságíró szövetség tehermentesítő pályázatára benyújtott irások, a nagy lapok szerkesztőségében töltött gyakorlat alapján könnyű eldönteni, kinek van ilyen irányú tehetsége. Akinek adottságai másfelé, és többet tud nyújtani a tényleges szakmai munkában, annak sem kárba vesztett idő az újságírással való próbálkozás. Az íráskészség csiszolására, az aktív közéleti beállítódás megszerzésére minden közgazdásznak szüksége van. Néhányan éppen ezen múlik, mennyire képes betölteni hivatását.

F. P.

Ki való közgazdásznak?

A fiatalok egy része felszínes érvek, véletlenszerű külsőségek alapján, vagy pusztán a várható kereseti lehetőségekre alapozva dönti el, hogy melyik pályát választja. Az alábbi írás szeretne egy mélyebb — szerintünk döntő szempontot bemutatni.

Minden ember egyéni boldogulásának legnagyobb titka, hogy érdeklődésének megfelelő területen dolgozzék, olyan pályán válasszon, amely összhangban van tulajdonságaival, adottságaival, s ahol ez által a legtöbbet tudja majd elérni. Nagyon sok tehetséges fiatal számára igaz, jó értelemben vett karrier leginkább a közgazdász pályán kínálkozik, mert képességük, egyéniségük ezzel a munkával, hivatással van összhangban.

A közgazdasági munka rendkívül bonyolult, és szinte minden munkakör másfajta készségek kialakítását követeli meg. Általában mégis érvényes, hogy a közgazdászoknak összetett, szerteágazó gazdasági és társadalmi problémákat kell intellektuális eszközökkel megoldaniuk. Ez történik tulajdonképpen mind az elméleti és a gyakorlati közgazdasági munkában, mind a tudományosan megalapozott gazdasági vezetésben. Milyen tulajdonságokra van ehhez szükség? Megpróbálunk egy kis útmutatót adni, nem lépve fel a teljesség igényével, de bízva abban, hogy mégis sikerül támpontokat adni a pályaválasztóknak.

Érdeklődés

A közgazdász egyik legfőbb jellemvonása a sokoldalú érdeklődés, ezen belül erőteljes, határozott vonzódás a társadalomtudományokhoz, a közéleti, politikai, népgazdasági kérdésekhez. Nélkülözhetetlen a gazdasági folyamatok alapjait jelentő technikai, műszaki területek ismerete és bizonyos fokú műszaki érdeklődés.

Gondolkodás

Rendkívül fontos a kombinatív, összefüggéseket kereső gondolkodásmód, a matematikai érzék és a fejlett absztrakciós (elvonatkoztató) képesség. Előnyös a közgazdász-pálya azoknak, akik dialektikusan, áttekinthetően gondolkodnak, hajlamosak az elemző munkára, számszerűen is jól érzékelik a valóságot és szeretnek a problémák megoldásán gondolkodni.

Világnézet

A közgazdász hivatás jellemzője a nagyfokú politikai szilárdság, és ennek talaján a cselekvő beállítódás, társadalmi aktivitás, tudatosság. A materialista, marxista világnézet, vagy annak igazságairól becsületesen meggyőződőni törekvő magatartás szintén elengedhetetlen követelmény.

Jellem

A szakmai tudás csak fejlett erkölcsi alappal szolgálhatja a társadalom javát. Ezért tartozik a közgazdászok hűnkájához néhány — esetleg hellekesnek tűnő — jellem-

vonás, mint például: az alaposság, felelősségérzet, kezdeményezőképeség, önállóság. Természetesen sok egyebet is „számon lehetne kérni”, de nem akarunk a valóságtól elrugaszkodva, valami elvont kívánságlistát felállítani. Kiegészítésképpen azért még hozzáfűzzük, mit tartunk az egyes szakokon különösen fontos követelménynek, különösen az általános igényeknek.

Elméleti-közgazdasági szak és a terv-matematika szak: elméleti érdeklődés, elméleti érzék, fejlett logika, elmélyülő gondolkodás, kutatói alaposság és kitartás, valamint — főképpen a terv-matematika-szakon — kiemelkedő matematikai érzék.

Tanári szakok: koncentrált és megosztott figyelem képessége, jó emlékezőképesség, a tudás gyors felidézése, jó beszédképeség, az emberek formálásának és nevelésének igénye.

Ipari szak; közlekedési szak, agrárközgazdasági szak: műszaki-gazdasági szemlélet, gyakorlati érzék, szervezői és vezetői adottságok.

Nemzetközi ismeretek szak és külkereskedelmi szak: széleskörű általános műveltség, gyors felfogó képesség, nyelvtérkép, rugalmasság.

Belkereskedelmi szak: jó kereskedelmi érzék, szervező-képesség, gyakorlatiasság.

Pénzügyi szak: mennyiségi összefüggések iránti érzék, elemző hajlam, pontosság.

Amíg valaki fiatal, jelleme rugalmas, alakítható, és sokmindentre képezheti magát. Az adottságok bonyolult szövevényében a választáshoz ezért iránytűre is szükség van. Ez az iránytű a hivatástudat.

Amit a számok mondanak...

Az 1966/67-es tanévre egyetemünk délelőtti tagozatára jelentkezettek és felvettek száma valamint átlagos pontszáma. (A fellebbezések előtti adatok!)

Jelentkezettek száma	Felvettek száma	A felvettek átlagos pontszáma
Elméleti közg. szakra	87	13
Terv-matematika szakra	122	29
Nemzetk. ismeretek szakra	233	23
Pénzügyi szakra	109	42
Tanári „A” szakra	58	15
Tanári „B” szakra	83	25
Tanári „C” szakra	22	11
Tanári „D” szakra	9	15
Ipari szakra	177	102
Közlekedési szakra	104	45
Belkereskedelmi szakra	244	63
Külkereskedelmi szakra	258	43
Agrárközgazdasági szakra	58	34

Az egyetemre összesen: 1569 460 16,78

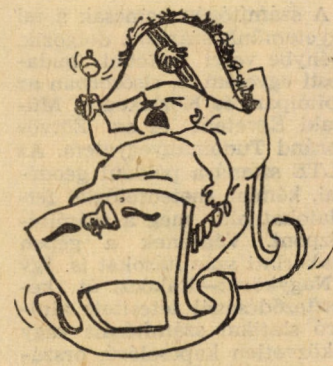
Véget értek a felvételi vizsgák, elkészült az eredményeket mutató első statisztika is. A fellebbezések elbírálása még hátra van, így a számok szakonként 1-2 fóvel változnak, de így is sokmindent elárulhatnak.

Egyetemünkre az 1966/67-es tanévre 3249-en jelentkeztek, ebből 1569-en a délelőtti, 1680-an az esti-levelező tagozatra. Felvételt nyertek 460-an a dé-

előtti, 438-an az esti-levelező tagozatra, és 215 hallgató előfelvételt az 1967/68-as tanévre. A minimális pontszám a délelőtti tagozaton 14,5, az elért átlagos pontszám pedig 16,78.

Az adatokat nézve rögtön szemünkbe tűnik, hogy a legtöbben (258-an) az idén is a külkereskedelmi szakra jelentkeztek, ezt követi szoroson a belkereskedelmi (244), és a nemzetközi ismeretek szak (238).

Ha a jelentkezők számát a férőhelyek számával vetjük egybe, tehát a túljelentkezést vizsgáljuk, a kép egy kicsit megváltozik. Ez esetben a nemzetközi vezet, több mint tízszeres túljelentkezéssel, majd az elméleti-tervezési szak következik csaknem hétszeres, a külkereskedelmi hat-szoros, a terv-matematika több, mint négyszeres, a belkereskedelmi négyszeres, és a tanári „A” csaknem négyszeres túljelentkezéssel. (Az egyetemre összesen háromszor annyian jelentkeztek, mint amennyi a felvehető elsőévesek száma.)



— En már csecsemőkoromból erre a pályára készülök.

Elvesztett illúziók

Egyetemünk nappali tagozatára az idén 1569-en jelentkeztek. Felvenni pedig 500 új hallgatót lehetett. A túljelentkezés több mint háromszoros. Több, mint háromszor annyian szeretnének itt tanulni, mint amennyi hely van. Egy bizottságnál, naponta tíz felvételizőt figyelembe véve, így három kerülhetnek be az egyetemre.

Amikor a szóbeli felvételi vizsgák első napján reggel bementem a bizottság termébe, arra a nagy felelősségre gondoltam, amit ez a háromszoros arány a bizottság minden tagjára ró. Hogyan lehet majd éppen azt kiválasztani, aki a leg- rátermettebb? A kétkezdés, az illúzió nem tartott sokáig. Az első napi tizenkét felvételizőből hatnak nullás, hatnak pedig kettes lett a matematika írásbelije. A jelöltek szinte önmagukat szűrték ki.

Az első napon mindössze ketten érték el azt a pontszámot, amellyel egyáltalában felvételre lehetett valakit ajánlani. A későbbi napokon ez az arány valamelyest javult, de a meg nem felelték mindig többen voltak a javasoltaknál.

Egyik vizgabizottságnak sem feladata, hogy megvizsgálja: a felvételi vizsgán mutatott gyenge eredmények mennyiben irándók a jelöltek és mennyiben az őket elbocsátó iskola számlájára. Egy következtetés azonban ismét levonható. Középjokú oktatásunk — különösen a technikai, — nem biztosít olyan alapot a tanulóknak, amely egymagában elégséges lenne a felsőjokú továbbtanuláshoz. A példa erősen extrém, de ide kívánkozik: egy most végzett kislány, aki technikumai éve alatt mindig kitűnő volt, és kitűnően értett mindkét írásbelijét elégtelenre írta meg a felvételin. És sokan jöttek még 10 ponttal, amely mellé hármát is igen nehezen tudták szerezni. A középiskola elfelejtette megtanítani őket önállóan gondolkodni. Gondolkodásmódjuk beszorult az iskolai sablonok, formulák közé. S egyetemi továbbtanuláshoz ez valóban kevés.

Természetesen nem lehet mindenért az iskolát kárhozváltani. A tárgyi tudás hiánya a jelölt felkészületlenségét mutatja. Mert hogy az Anschluss nem 1867-ben volt, s nem is a német-szovjet megnemtámadási szerződést nevezték így, ezt illik tudni, különösebb önálló gondolkodás nélkül is.

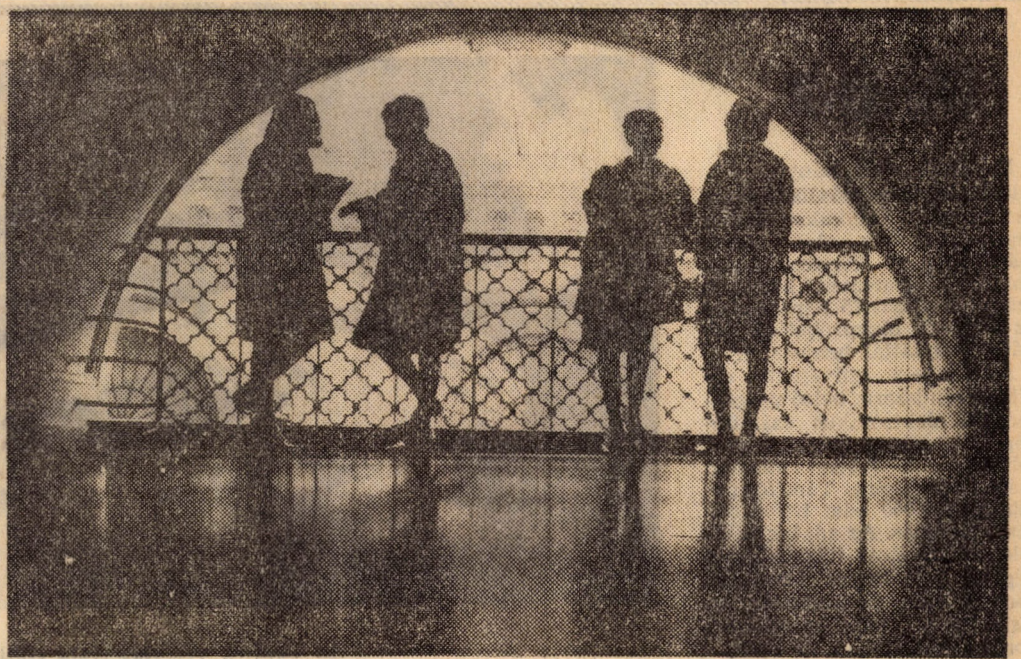
Erdő-évre megállapítást nyert, és most is észre kellett vennünk, hogy a jelentkezők politikai tájékozottsága mennyire hiányos, mondhatnók, gyér. Pedig manapság az általános intelligenciához hozzátartozik az újságolvasás is.

Különböző fórumokon már tavaly felmerült a kérdés: helyes-e a jelenlegi pontozási rendszer, mivel túl nagy súlyt kap benne a középiskolai eredmény, s az kevésbé jellemző a tényleges tudásra. Felfedezhető ennek a pontozásnak egy másik hiányossága is: amelyik jelölt egy közismeretlen szigorú és jó hírű gimnáziumban érettségizett, esetleg két-három ponttal kevesebbet hoz, mint egy másik, aki „liberálisabb” vidéki technikumban szerzett képesítést. A szóbeli vizsgán természetesen kiderültek a tudásbeli eltérések, a bizottság azonban kénytelen volt figyelembe venni a ténylegesen hozott pontokat is. Így előfordult, hogy gyengébb képességű jelölt összpontszáma nagyobb volt, mint egy jobb képességűé.

Az idei felvételik kicsit az illúziók elvesztésének jegyében zajlottak. Az asztal egyik oldalán elvesztettük azt az illúziókat, hogy az idén jobb matematikai tudással, alaposabb társadalomtudományi ismeretekkel felruházott fiatalokat bocsátott útnak a középiskola; az asztal túlsó oldalán pedig elveszték azok a remények, hogy ilyen gyenge felkészüléssel be lehet jutni az egyetemre.

Csepai János

AZ AULA FELETTI GALÉRIÁN



HUMÁN?

REÁL?

Elnézést kérek, hogy néhány év előtti személyes problémámmal kezdem... Negyedik gimnazista koromban sok gondot okozott a továbbtanulás. Annyit tudtam, hogy egyetemre szeretnék menni, de hogy hová...? Osztálytársaim közül néhányan szerencsés helyzetben voltak. Aki a matematikáért, fizikáért rajongott, beadta felvételi kérelmét a Műszaki Egyetemre, aki az irodalomért, történelemért — a bölcsészkarra jelentkezett. De mit tegyek én? Szerettem a matematikát, és a társadalomtudományokat is. Ha a műszakra jelentkeznék, humánérdeklődésem maradna kielégítetlen, ha a bölcsészkarra, le kell mondanom a matematikáról. Hogyan lehetne összekapcsolni a kettőt? És akkor megdöntöttem, hogy a „Közgazdász” matematikából és történelemből, illetve politikai gazdaságtanból kell felvételizni. Megpróbáltam... Idén végeztem — és nem csalódtam.

Hogy mit lehet, illetve kell itt tanulni?

Az első két évben főként az úgynevezett alapozó tárgyakat: marxizmust (politikai gazdaságtant, filozófiát, tudományos szocializmust), nyelveket, és — matematikát, statisztikát, könyvvitelt.

Tehát részben humán jellegű ismeretanyagot kapunk: megismerjük a politikai gazdaságtan alapfogalmait, a kapitalizmus és a szocializmus gazdasági szerkezetét; elmúlt korok filozófusait, eszméiket, majd a dialektikus és történelmi materializmust, és korunk főbb polgári filozófiai irányzatait.

Másrészt pedig a matematika azon ágaival foglalkozunk, amelyek a közgazdasági munkában a legfontosabbak: analízissel, lineáris algebrával,

valószínűségszámítással, majd gazdasági programozással; valamint a statisztikával, amely módszert ad a gazdasági folyamatok pontos elemzéséhez.

Mindezek mellett nyelveket is kell tanulni — orosz, és egyes szakokon szabadon választott nyugati nyelvet.

Az eddig felsorolt tárgyak többnyire minden szakra érvényesek, harmad-negyedében — a szaktárgyak oktatásának megkezdésével — válnak szét teljesen az egyes szakok.

Az elméleti szakok például főleg politikai gazdaságtannal, a polgári gazdaságtan történetével és népgazdasági tervezéssel foglalkoznak, a tervmatematikusok a tervezésen kívül megismerkednek az elektronikus számítógépek kezelésével, az iparszakosok képet kapnak iparvállalataink működéséről, felépítéséről, tervezéséről, az üzemszervezésről stb.

A belkereskedelmi szakosok megismerik a belkereskedelem felépítését, szervezését, a szálloda- és vendéglátóipart, az idegenforgalmat, a felvásárlást stb.

A külkereskedelmi szakosok a külkereskedelmi vállalatok működését, felépítését, szervezését, a nemzetközi kereskedelmet, pénzügyeket, jogot stb. tanulmányozzák, és két nyelvet tanulnak, heti 8 órában.

Természetesen sorolhatnám még az egyes szakokat és szaktárgyakat, de talán ezek a példák is kellőképpen bizonyítják a tárgyak sokszínűségét, sokoldalúságát.

Végezményben pedig — szakosodástól függetlenül is — hallgatóink átfogó ismereteket kapnak egész gazdasági életünkről, és alapot arra, hogy széles körű közéleti tájékozottsággal rendelkező gazdasági szakemberek legyünk.

S. G.

Szakmai gyakorlaton

Amikor a labdarúgó-világbajnokságon Magyarország 3:1 arányban nyert a brazilok ellen, a Makarenko utcai kollégium társalgójából is felhangzott az újjongó üdvözlés. A szűnőd ellenére, sokan maradtak a kollégiumban, s ha már itt töltötték a nyarat, mérkőzésről mérkőzésre együtt drukkozták végig a bajnokságot. Napközben pedig budapesti vállalatoknál töltötték szakmai gyakorlatukat.

Talán hallottatok már valamit arról, hogy a diákok egyetemi tanulmányuk alatt is részt vesznek szakmai gyakorlaton. Nálunk a Közgazdaságtudományi Egyetemen, a harmadik év után kell a hallgatóknak 6 hétre vállalatokhoz, intézményekhez menni, ott gyakorlati kérdéseket tanulmányozni, majd a tapasztalatokról beszámolni, dolgozatot írni.

A társadalmi ösztöndíjasok „saját” vállalatukhoz kerülnek, a többiek pedig az illetékes tanszék közvetítésével, saját szakjuknak megfelelő helyre. Az ipar szakosok főleg iparvállalatokhoz, a belkeres-

kedelmi szakosok kiskereskedelmi és nagykereskedelmi vállalatokhoz, illetve kereskedelmi irányító szervekhez mehetnek gyakorlatra.

A gyakorlat alatt mindenki saját témájához gyűjt anyagot. Izzelőlül felsorolunk néhány ilyen témát. Kapacitászámítások a kiskereskedelemben. A húsárak forgalmának alakulása az árrendezés után a KÖZERT-vállalatoknál.

A nagyvállalatokon belül önálló elszámolás megszervezése. A folyamatos építésszervezés gazdaságossági kérdései. Az önköltségszökkentés tartalékai. A termelési kapacitás felmérése és jobb kihasználásának módjai.

Kutatásairól, a gyakorlat alatt szerzett ismeretekről 20—30 oldalas dolgozatban számol be a hallgató.

Akinek megtetszik a szakmai gyakorlat alatt megismert terület, az tovább dolgozik a megkezdett témán, államvizsgára szakdolgozatot ír belőle, s évek múltán — ha lelkesedése megmarad — doktori disszertációvá bővítheti dolgozatát.

P. S.

Este is van élet...

Tágas, barátságos helyiség. Az egyik sarokban zongora, itt játszik szombat esténként a zenekar, a falnál folyóirat-polo, kis falilámpák, kényelmes fotelek — kellemes, meghitt környezet fogadja a látogatókat, egyetemünk klubjának vendégeit.

Es az egyik falon plakátok, fényképek. Innen a kíváncsi szemlélődő leolvashatja a klub régebbi programjait.

Az egyik plakáton felirat: „Mit jelent ma magyarnak lenni?” — Erről vitatkoztunk egy este fél 7-től fél 12-ig. Mi a hazafiság és a nacionalizmus közti különbség? Mit jelentenek ma a hazafias érzések? — Ilyen kérdések merültek fel a vita során.

De rendeztünk már vitákat a szalagházról, politizálásról, világnézeti kérdésekről is. Talán az egyik legsikerültebb vitáest az a sajtókonferencia volt, amelyet a klub vezetősége a vietnami napok keretében rendezett. Itt a DNFF budapesti irodájának képviselője és a VDK budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és sajtótitkára válaszolt a hallgatók kérdéseire.

Nemcsak a viták voltak sikeresek. Sokan nézték végig Rodolfo bűvészmutatóványait és Király József pszichológus „illusztrált” előadását is a telepátiaról.

Az egyik plakáton kérdés: „Hogyan lesz valakiből költő?” A kérdésre Jobbágy Károly saját életrajzával és verseivel válaszolt.

Sikeres fellépéssel mutatkoztak be a Rádió Könyvtár Stúdiójának énekesei, egy műsorban egyetemünk két népszerű tánczenekarával.

De helyet adott a klub a nyelvi körök rendezvényeinek is. Gyakran látunk vendégül Budapestben tartózkodó külföldi csoportokat. Az orosz nyelvi kör szavalási és kiejtési versenyt is rendezett. Az orosz nyelvi kör vendégeként került a „vendégkönyvbe” Arkagyij Rajkin neve is. Ez a „vendégkönyv” a klub legérdekesebb pontja, egy oszlop, amelyre minden hírneves vendégünk felírja a nevét.

Az esti programok mellett a délutánok is kellemes szórakozást nyújtanak. Ilyenkor megtöltik a helyiséget az olvasók, beszélgetők.

Kozma Judit

A legmodernebb nyelvtanulás

Ma már a közgazdászok számára elengedhetetlenül szükséges egy vagy több világnyelv alapos elsajátítása. A nyelvi tanszék munkájához nyújt igen nagy segítséget a nyelvi stúdió.

Az országban működő hasonló létesítmények közül az egyik legjobban felszerelt, s néhány tekintetben egyedülállóan modern nyelvi stúdióink fülkéiben egymástól elkülönítve dolgoznak a hallgatók. A tanár a vezérlő pultnál irányítja a munkát. A fülkékben kétsatornás magnetofonok működnek. A diák hallgatja a felső sávot és az alsó sávra annyiszor mondja rá a feladat megoldását, ahányszor akarja. A vezérlőberendezések révén a tanár minden fülkével külön-külön kapcsolatot tud létesíteni, ellenőrizheti a munkát, útbagazítást adhat.

Két szimultán-fordító kabinnal is rendelkezik a stúdió.

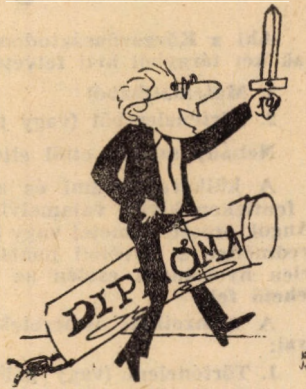
K. I.



Nyelvóra a stúdió egyik fülkéjében

(Foto: Faklen Pál)

Vesszőparipa



Ahol minden közgazdasági könyvet megtalálsz

Egyetemünk egyik igen fontos intézménye a könyvtár. Az ország legnagyobb olvasóterme — amellyel könyvtárunk rendelkezik — egyszerre körülbelül 350 hallgató részére biztosít tanulási, olvasási lehetőséget.

Az olvasóterem alatt elhelyezkedő raktárhelyiség mintegy 400 000 kötetnyi könyvet tartalmaz. A könyvek mellett 448 magyar és 560 külföldi folyóirat, újság is az olvasók, kutatók rendelkezésére áll.

A könyvtár feladata kétirányú: egyrészt beszerzi azokat a kiadványokat — nagy példányszámban — amelyek hallgatóink és oktatóink tanulmányaihoz és kutatásaihoz szükségesek, másrészt a szakmai könyvtár szerepét is betölti, ami azt jelenti, hogy minden közgazdasági jellegű magyar kiadványt beszerz és megőrzi.

A könyvtárat és olvasótermet egyetemünk hallgatói díjmentesen vehetik igénybe, s a szakmai könyveken kívül szépirodalmi műveket is kölcsönözhetnek. Az elmúlt évben 5247 beiratkozott olvasója volt könyvtárunknak. Érzékelteti a könyvtári forgalmat az is, hogy az olvasótermet naponta átlag 500-an veszik igénybe és hogy 1965-ben összesen 16 000 alkalommal kölcsönöztek különböző könyveket.

— K —

Népi együttes

A tizenkét éve működő tánckar egyetemi kulturális életünk legsikeresebb propagálója. Megalakulása óta tartja jó híret, és az ország hasonló együttesei között mindig a legjobbakkal együtt emlegették. Repertoárja, felszerelése — százezer forintnál többet ér az együttes kellékára — és szakmai vezetése, valamint az igen jól összekovácsolódott gárda biztosítja évről évre a versenyeken, fesztiválokon az

aranyérmeket és a külföldi meghívásokat. Jártak Csehszlovákiában, Olaszországban, Ausztriában. Itthon meg számlálhatatlanul sok helyen szerepeltek. Kifűnő kiegészítője a táncarnak az önálló esteket is adó zenekar. Közös sikerük a felsőoktatási intézmények legutóbbi országos népitánc fesztiválján elért aranyérem. Idén nyáron egyhetes vendégzereplésre Szkopjéba utaztak.

„Te is számíthatsz rá!”

Mi a diák legérdekesebb pontja? A gymra. És utána? A zsebe.

Ennek az alapvető axiómának a felismerése vezette egyetemünk KISZ-szervezetét az érdekvédelmi csoport létrehozására.

Az érdekvédelmi csoport feladata tehát a hallgatók anyagi érdekvédelme. Abból indul ki, hogy a diákok jelentős része rossz anyagi helyzetben van, ami gátolhatja őket a tanulásban.

Talán a legfontosabb

az ún. „állásocsoport” tevékenysége. Azoknak, akik korrepetálással szeretnének némi ösztöndíjpótló vagy kiegészítő jövedelmet szerezni, tanítványokat szerzünk, felsőbbéveseknek képzettségüknek megfelelő vagy negyedállásokat különböző vállalatoknál, intézményeknél. Aki nyelvet tud, azoknak fordítási lehetőségek vannak.

Az elsőévesek sokszor tájékozatlanok, nem tudják, hogy a dékáni hivataloknak jelentős keretük van, hogy — indokolt esetben — rendkívüli szociális segílyt nyújtsanak a rászoruló hallgatóknak, meghatározott célra néhány száz forint erejéig.

Az érdekvédelmi csoport néhány tagja a kollégiumba fel nem vett, vagy egyéb okból lakásproblémákkal küszködő hallgatók számára szerez — meghatározott időre — albérléteket. Ez igen előnyös a hallgatók számára, mivel így elkerülük az albérlési uszora dzsungeljét; de a tapasztalatok szerint előnyös a szállások számára is, mivel biztosítjuk a hallgatók kifogástalan magatartását és kiköltözését a megjelölt időpontban.

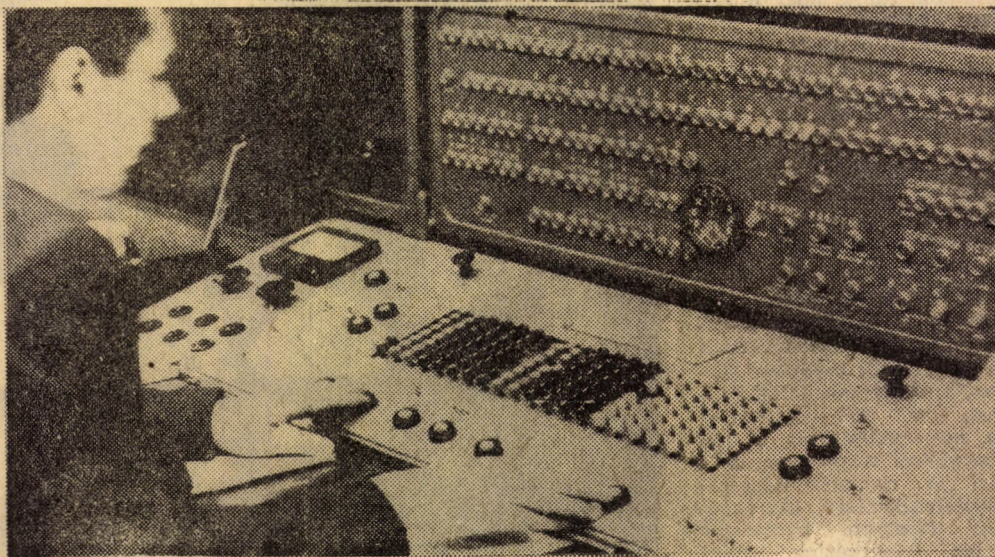
A továbbiakban a csoport tevékenységének további kibővítését tervezzük. Érdekes megemlíteni, hogy más egyetemek hallgatói is kérik segítségünket. Tevékenységünk nemcsak érdekes, de munkáigényes is, ezért az új hallgatók köréből „ügyfelek” mellett, ügyintézőkre is számítunk.

B. T.

Ural-2

Napjaink tudományos feladatainak megoldásában és az oktatásban nélkülözhetetlen segédeszköz az elektronikus számítógép. A Közgazdaságtudományi Egyetemen létesített számítógéppont fő berendezése az Ural-2. Megpróbáljuk néhány mondattal bemutatni.

Az Ural-2 univerzális, digitális rendszerű, belső programozású elektronikus számítógép. Közepes teljesítményű, sebessége 6—7 ezer művelet másodpercenként. Tárolókapacitása 100 000 adat befogadására alkalmas. Az adatok bevételét lyukasított filmszalaggal végzik. A leolvasás fotoelektronikus úton, az eredmény regisztrálása pedig papírszalagon, nyomtatásban történik.



Az Ural-2 vezérlőasztala előtt

— lai —

A termelés szervezői

Beszélgetés egy vállalati közgazdással

Soroksári út, reggel hét óra. Gyárak, üzemek, ameddig a szem ellát. Hazai Felsőfőnö és Szövetség.

Keszthelyi Károly elvtársat, az Üzemgazdasági Főosztály közgazdasági osztályának vezetőjét, munkájába merülten találom. Beszélgetésünk többször megszakad: elméztést kér, de közben is dolgoznia kell.

Kérdés nélkül kezd beszélni a gyárról: ipari nagyvállalat, mintegy hatszáz dolgozóval. Termékeinek 55 százaléka exportra megy, legismertebb termékük a világszerte elismert terlyster szövet.

Munkájáról kérdem. — Az üzemgazdasági főosztály közgazdasági osztálya 1965. szeptember elseje óta működik. Magában foglalja a statisztikát, az üzemszervezési és az árszétlétet. Feladatunk: közgazdasági elemzőmunka éves távlatban. Pontosabban: a gyár minden tevékenységéről bejutnak hozzánk az adatok, a mi feladatunk az adatgyűjtés megszervezése, az

adatok értékelése, elemzése. Észrevételeinket, elemzésünk eredményét részben a vezetőséggel, részben az illetékes üzemegységekkel, illetve osztályokkal közöljük, felhívjuk a figyelmüket a legaktuálisabb problémákra, javaslatot teszünk megoldásukra. Havonta készítünk egy üzemi belső tájékoztatót — mutatja —, amelyben elemezzük a termelés ütemét, tervszerűségét, az exportterv teljesítését, az esetleges lemaradás okát, a minőséget, a gazdaságosságot. A munkaiügyi kérdések között vizsgáljuk például a dolgozók létszámának alakulását, a bérek alakulását, a munkatermelékenységét stb. Újabban (1966. január 1-től) a hitelügyeket is elemezzük, a kamatot alakulását — az új gazdasági mechanizmus bevezetésével ennek jelentősége egyre nő.

Adatszolgáltatásunk dinamikus. Ezen azt kell érteni, hogy mindig azon mutatókkal foglalkozunk, amelyek adott feladat megoldásához a leg-

fontosabbak — bár vannak állandó mutatóink is.

— Milyen fontosabb feladatokat oldottak meg az elmúlt időszakban, és milyen eredménnyel?

— Kísérletet tettünk a matematikai programozás üzemi alkalmazására. Azt vizsgáltuk, hogyan célszerű a munkát adott választék-összetétel mellett megszervezni, hogy a bérköltségkihatás minimális legyen. A gyakorlatban ezt nem alkalmazzuk, mert kiderült, hogy számításaink eredménye alig (mindössze 1,5 százalékkal) tér el az úgynevezett „rutinprogram” eredményétől.

Sokkal inkább eredményesek voltak a gyakorlatban a munkaerő szezonális ingadozására vonatkozó számításaink. Nyáron például a szabadságolások mellett jelentősen megnö a hiányszok száma is. Két következtetésre jutottunk. Először: célszerű nyáron a terfeladatot más időszakoktól eltérően, alacsonyabban megszabni, s a kiesést a többi időszakban pótolni, amikor a munkáslétszám magasabb. Másodszor: nyáron a munka termelékenysége is magasabb volt eddig, mivel kisebb munkáslétszámmal „szoritották ki” a terfeladatot megoldását.

Az osztályon egyébként tizenegyen dolgoznak, köztük egyedül Keszthelyi elvtárs a végzett közgazdász, és van egy negyedéves hallgatójuk. (A vállalatnál mindössze három végzett közgazdász van, közülük kettő az Üzemgazdasági Főosztályon.)

Később másra terelődött a beszélgetés. Megtudtam, hogy Keszthelyi elvtárs 1964-ben végzett egyetemünkön esti tagozaton, az ipari szakon, s 1966. júniusában megvédte doktori disszertációját is, „A gyapjúipari fészefonodák átírási ideje” címmel. Húsz éve dolgozik a szakmában.

— Nekünk, régi szakembereknek, ez a tapasztalat az

előnyünk a fiatalokkal szemben — mondja. Epp ezért egyetért az egyetem azon törekvésével, hogy több technológiát oltasson, erősítse hallgatóinak műszaki képzettségét. A gazdasági folyamatok jó megértéséhez ugyanolyan fontos a műszaki ismeret, mint a közgazdasági tudás. Ez utóbbi azonban semmiképp sem játszhat másodrendű szerepet, s én amellett vagyok, hogy a mérnök-közgazdászok is több közgazdaságtant tanuljanak.

— Az egyetemen tanultakból mit tud legjobban hasznosítani a gyakorlatban?

— Gyakorlati munkámban főként a matematikának, statisztikának, könyvvitelnek, az ipargazdaságtan és az iparvállalatok tervezése tárgyának veszem hasznát. Mindezekhez komoly elméleti alapot, módszert, áttekintést nyújt a politikai gazdaságtan, sőt; a filozófia is.

Közben kihúz egy fiókot. Katonás rendben kis kartonok sorakoznak egymás után. Bibliográfia az elolvasott és elolvasandó szakirodalomról.

— Nem lehet közgazdász valaki, ha nem halad folyamatosan a szakirodalommal...

— sóvári —

EGY SZOBOR AZ ÉPÜLET ÉSZAKI OLDALÁN



Nem születik velünk...

HIVATÁS: Valamely feladat elvégzése, vagy valamely munkakör, pálya, foglalkozás iránt érzett hajlam, vonzódás, illetve valamire való rátermettség, elhivatottság.

Mindenki tudja, hogy gyakrabban esik szó az orvosi vagy pedagógus hivatásról... és ritkábban beszélünk a közgazdász hivatásról. Miért van ez így? Talán a közgazdász-pályához nem kell elhivatottság?

Egyetemen kívül igen gyakran találkozunk olyanokkal, akik el sem tudják képzelni, mit takar a közgazdász szó. (Azokról nem is beszélve, akik agronómus, vagy könyvelő értenek alatta.)

Felesleges bizonygatni, hogy az egyetemet végzettek közül egyre kevésbé szorulhatnak háttérbe a közgazdászok, s a mérnökök, pedagógusok, orvosok mellett lassan már valóban egyenrangúak vagyunk. Az igazi közgazdász utánpótlást nem azok alkotják, akik úgy vallanak, hogy „ha már másik egyetemre nem vettek fel, akkor megyek a Közgázra”. Persze, vannak, és nem is kevesen, akik előzőleg másutt próbálkoztak, végül mégis itt találták meg elképzelésüket, és önmagukat. Az egyik negyedéves hallgató, aki nyelvi szakra jelentkezett, az ELTE bölcsészkarára, mondotta:

— Most kezdek örülni, hogy nem vettek fel a bölcsészetre... úgy érzem, sokkal többirányú gyakorlati és közéleti érdeklődésem van, mint amennyit a tanári pályán hasznosíthatnék. És a nyelveket sem hagytam abba.

Mástól ezt hallottam: — Népművelés szakra jelentkeztem annak idején... s most nemhogy megbántam volna, inkább örülök, hogy így alakult az életem. Jelenleg szabad időmben szociológiával foglalkozom, s remélem, nem eredménytelenül. Közgazdasági ismereteimet ezen a területen szeretném hasznosítani.

Persze, vannak, akiket mások hozott ide.

— Érettségi előtt megkérdezték, hogy ki hova jelentkezik, s én felülte a Tájékoztatót, s én felülte a Tájékoztatót, s én felülte a Tájékoztatót. S itt derült ki, hogy jól választottam. Szerettem a matematikát s bár nem vagyok terv-matos, a gazdaságossági számítások érdekelnek...

Felesleges tagadni: egyetemünk hallgatóinak jó része nem hivatástudattal jött erre az egyetemre. (Kérdés, hogy az orvosira mindenki azért megy-e?). Ez azonban nem jelenti azt, hogy a végzettként kényszernek fogják érezni munkájukat.

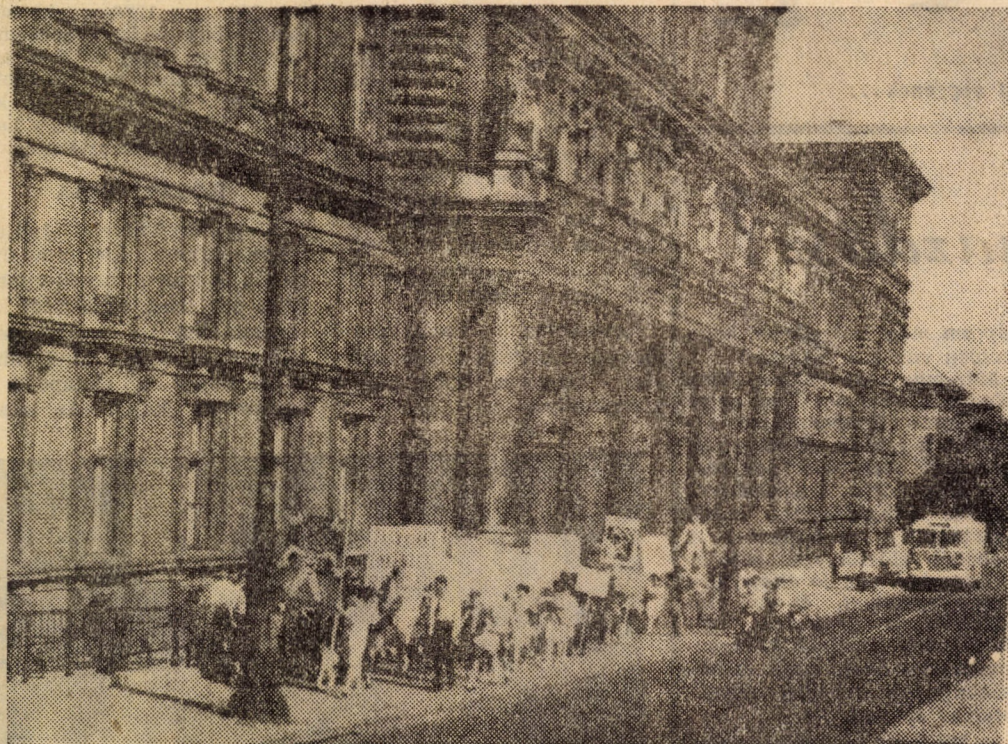
A felsorolt példák azt bizonyítják, hogy a hivatástudat kialakulhat itt, az egyetemen is. Felsőbb évfolyamokon egyre több izgalmas összefüggés, felismerés birtokba jut az ember. Üzemi gyakorlaton vesz részt, szakdolgozatot ír — és maga is csodálkozik azon, mennyi mindent vesz észre, mi mindent lehetne és tudna ő maga is

tenni — s eszébe sem jut, hogy még egy éve is mennyire más volt a véleménye...

S aki az egyetemen nem, sok esetben munkája közben, hirtelen vagy fokozatosan jön rá a közgazdász-munka érdekességére, fontosságára, először egy-két nehéz kérdés talán kényszerből törve a fejét, később magától is. S mi ez, ha nem hivatástudat?

Nem lelkes, megható szavak 18 éves fejjel, hanem lelkesedéssel és hozzáértéssel végzett mindennapi munka a vállalatnál vagy más helyen — „csak” ennyi kell... Sz. E.

Segítsük őket — minket védenek!



Az amerikai követséghez vonuló tüntető menet elindul az egyetemről

Az 1966-os év világszerte a tüntetések, tiltakozó táviratok, gyűjtések, veradások, önkéntes jelentkezések jegyében zajlott. Nem maradtunk ki ebből mi sem. A tiltakozás, vagy ami még fontosabb: a segítség megszervezésére hoztuk létre egyetemünkön 1966. februárjában a vietnami szolidaritási bizottságot.

Sajtóértekezletet rendeztünk, melyen a meghívott vietnami elvtársak válaszoltak a hallgatók kérdéseire. Az egyetemi klub egyik legsikerültebb rendezvénye volt a „Véleménycsere Vietnammal”, amelyen részt vettek más egyetemekről, középiskolákból is. (Az értekezést a nagy érdeklődésre való tekintettel egy héttel később folytattuk, és másodszorra is alig tudtuk abbahagyni.)

A vietnami vasárnap volt a szolidaritási bizottság első

nagy szervezése. Ezekben az akciókban is együtt dolgoztunk más egyetemekkel, így az ELTE és több középiskola fiataljaival, valamint a hazánkban tanuló külföldi diákokkal, indonéz, kubai, dél-amerikai, afrikai, kínai hallgatóikkal.

Május elsején a felvonulás után az Egyesült Államok budapesti nagykövetsége előtt tüntettünk, elégettünk egy „amerikai repülőgépet”, a Jenki imperializmus embertelenségének szegyeteljes jelképét. A vizsgaidőszak sem akadályozhatott meg bennünket abban, hogy május végén tiltakozó röpcédulákat osszunk a BNV amerikai pavilonjában, majd a Hanoi és Haiphong bombázását követő napon szerte a városban. Legutóbb részt vettünk a genfi egyezmény 12. évfordulóján

az amerikai követségnél rendezett tüntetés szervezésében.

Céljaink jövőre sem változnak: amíg csak tart az amerikai imperialisták vietnami beavatkozása, mi is fokozódó erkölcsi és anyagi támogatást nyújtunk a vietnami népnek. Egyben az egyetemi és egyetemen kívüli fiatalok minél szélesebb körében szeretnénk elhínteni az imperialistákkal szemben érzett gyűlöletet és harcoló elvtársaink iránt a szolidaritást, segítőkészséget. Minél több fiatalal szeretnénk megértetni azt, hogy Vietnamban nem egyszerű helyi háború folyik, hanem az imperialisták próbáborúja, ahol rólunk, a mi szocialista jövőnk, békénkről van szó, ezért saját ügyünkben cselekedjünk, ha lehetőségeinkhez mérten segítjük a vietnami népet.

B. T.

MODELL ÉS TERV

A közgazdaságtudomány — viszonylag fiatal tudományág lévén — rohamosan fejlődik. Nem elegendő pusztán leírni a gazdasági folyamatokat. Mélyebb elemzésre, az összefüggések pontos és egyre pontosabb ismeretére, mind egzaktabb módszerek alkalmazására van szükség. Mindez magával hozza azt is, hogy egyre nagyobb szerephez jut a közgazdász munkájában a matematika.

A matematika közgazdasági szerepéről beszélgettünk Ganczer Jánossal, az OT Tervegazdasági Intézetének igazgatójával, egyetemünk népgazdaság tervezése tanszékének címzetes docensével.

— A matematika a gazdasági folyamatok jobb megismerésének fontos eszköze. Közgazdasági szerepének nö-

vekedése főként két tényezővel magyarázható. Először is: a gazdasági folyamatok egyre bonyolultabbá válnak, lényegük megértése a matematika fokozottabb bevonását igényli, s ez maga is ösztönzi a matematika fejlődését. Másodszor: a matematika átfogó közgazdasági alkalmazásának a matematika fejlődése és a modern elektronikus számítógépek megjelenése is új távlatokat nyitott — mondotta Ganczer elvtárs.

— A közgazdaságtudomány mely kérdéseinek megoldásában nyújt legfőképpen nagy segítséget a matematika?

— Én leginkább intézetünk munkájáról, tehát a matematikának a népgazdasági tervezésben betöltött szerepéről tudok beszélni. Főként a lineáris algebra alkalmazását a népgazdaság fő arányainak vizsgálatakor (az úgynevezett input-output elemzésnél), valamint különböző tervvariációk, beruházási programok stb. elkészítésénél (lineáris programozás). Például a harmadik ötéves tervre is készült, illetve készül egy kísérleti matematikai modell. Félreértés ne essék, ez a modell nem helyettesíti és nem is fogja helyettesíteni a tervet, hiszen a modell — természetesen fogva —, csak a lényeges és számszerűsíthető összefüggéseket tartalmazza, de ókos szempontokat ad a terv készítőinek. A munka még nem ért véget, a számítások eredményei fokozatosan jutnak el a tervezőkhöz, s az eredmény főként a terv utolsó két évében mutatkozik majd meg.

Hangsúlyozni szeretném, hogy üdvözítő matematikai módszer nincs, az így elkészített modellek nem teszik feleslegessé, sőt erősen megkövetelik a gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező közgazdászok, műszakiak és más szakemberek munkáját, a modellek próbája tehát minden esetben a gyakorlat, ettől az elméletnek nem szabad elszakadnia. A modellek alkalmazása a gazdasági folyamatok elemzésére, különböző következtetések levonására, a fejlődés fő irányának, arányainak, ütemének meghatározására, a kapott eredményeket azonban a gyakorlati való egybevetés során egyre finomítani kell, ami által a program lépésről-lépésre közelít a valósághoz.

B. T.

Jól használhatók a mate-

matikai módszerek az ártípus, az arányok kialakításánál is — főként most, amikor új ártípusra térünk át. Ezek a számítások mintegy 9 éve foly-

— Eddig csak a matematika népgazdasági szintű alkalmazásáról beszélünk. Mi a helyzet a vállalatoknál?

— Ott nehezebben megy a dolog. Főleg két tényező akadályozza a vállalatoknál a matematika alkalmazását. Az egyik ok a mai árendszemben rejlik — helytelen árakkal ugyanis vállalati szinten egyáltalán nem lehet számításokat végezni, hiszen a vállalat szempontjából helyesnek látszó eredmények népgazdaságilag legtöbb esetben helytelenek lennének. Itt az új gazdasági mechanizmus, s ezzel az új árendszert alapvető változásokat hoz majd.

A másik ok az, hogy a vállalatoknál ma még kevés a matematikai képzettséggel rendelkező közgazdász. Egyetemünkön komoly matematikai oktatás folyik és egyre több matematikailag is jól képzett fiatal szakember kerül ki, ez a munka tehát rájuk vár.

Persze, az elmondottakon kívül még sok helyen alkalmazhatják a matematikát, például a fogyasztás elemzésénél, a kereslet-kutatásban, a szállítási viszonyoknál, s egyre inkább az úgynevezett gazdasági növekedési modelleknél — ez utóbbi azonban még csak elmélet. Sok a nem számszerűsíthető összefüggés.

Végeztül még annyit — bármennyire fontos is a matematika, csak eszköz a valóság megismeréséhez, nem szabad mindenhatóknak tekinteni — mondotta végül Ganczer elvtárs.

— Sóvári —

Az énekkar

Legnagyobb létszámú együttesünk. Nyolcvanvan vannak, és mindannyian a zene szerelmesei. Szívesen járnak a farszto próbákra és fellépésekre, mert örömet szerez nekik a közös éneklés, a sok-sok munkával tisztára csiszolt kórushang. Tizenhat éve alakultak, és munkájukat, szorgalmukat dicséri a tizenöt éves évfordulón kapott miniszteri kitüntetés. Tudásukat külföldön is bemutatták: Csehszlovákiában, az NDK-ban és Bulgáriában voltak az elmúlt években. Az énekkarból kerültek ki az Ifjú Zenebarátok egyetemi körének alapítói is. Közösségüket dicsérik a több napos közös kirándulások, a jól sikerült klubnapok is.

V. Gy.

Mi és Ők

A tudatlan

— Szóval, közgazdasági egyetemre jársz?
— Oda.
— És az egyetem elvégzése után szívesen mégy vidékre?
— Nem tudom, mert valószínűleg Pesten fogok dolgozni.
— Hát minek Pesten agronómus?
— En nem agronómus leszek, hanem közgazdász!
— Hát az nem ugyanaz? — kérdezi kissé zavartan.

A sajnálkozó

— És mondd, kedves öcsém, melyik egyetemre jársz, az orvosira?
— Nem.
— Akkor a műszakra ügye?
— Nem, a Közgázra járok.
— A Közgázra?! — hát csak oda vettek fel?
— Oda is akartam.
— Aha — motyogja, miközben úgy néz rám, mintha nem erről az égitestről származnék...

A vicces

— És hová jársz?
— A közgázra.
— Abba a ronda sóhivatalba?
— Abba.
— És mondd, jól meg fogjátok bütykölni azt a fránya kis gazdasági mechanizmust? — heherészi.

A reakciós

— Maga tehát a közgazdasági egyetemre jár — néz rám gyanakvóan.
— Igen.
— Hát akkor legyen szíves mondja meg, hogy miért nem lehet napok óta violinkulcsot kapni.
— Talán a kereskedelem nem ismerte fel a közeljövőben várható igényt és nem rendelt eleget az ipartól — igyekszem válaszadás közben addigi tanulmányaimat felhasználni.
— Na látja, ez az. Maguk mindig csak magyarazzák a bizonyítványukat, de nekem nem magyarázni kell, hanem violinkulcs. (Ezt már barátságosabban mondja, mert mára ezáltal teljesítette a szidásnormáját).

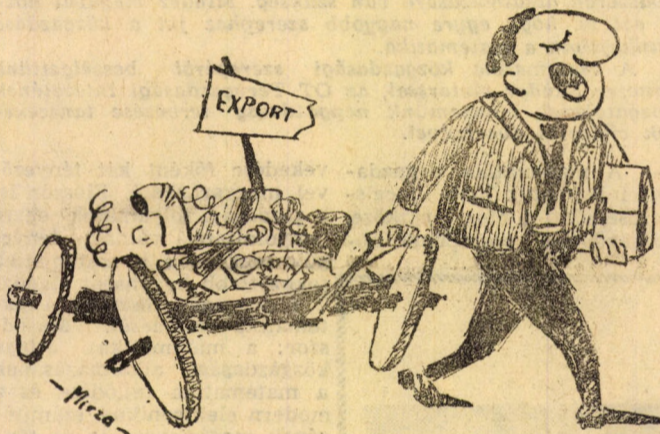
Farkasházy Tivadar

SZEMORVOSNÁL



— Mondja fiatalember, maga a legfelső sort nem látja?

TERMELÉSI GYAKORLAT KÜLKERESEKNEK



— Ocskavasát, rongyot, tollat vegyenek...

Mese a szegény, de szorgalmas közgazdásról

Hol volt, hol nem volt a Calvin téren is túl, de még a Szabadság-hídon innen, élt egyszer egy közgazdász. Kicsiny szalmatetős diákszállóban lakott, amelyben langyos víz is csak hetenként kétszer volt, és olyan szűkös-szűkös életét, hogy még a Dékáni Hivatalnak is megesselt rajta a szíve, és havonta egyszer ingyen ebédjegyet osztott neki.

Teltek, múltak az évek, és a szegény, de szorgalmas közgazdász befejezte az egyetemet. Elindult hát szerencsét próbálni. Tarisznyájába tette kitűnő diplomáját, és három, a menzáról származó hamuban sült pogácsát, és útnak indult. Nem messze jutott (vidékre ugyanis semmiképpen nem akart menni), amikor egy hatalmas kapu állta útját, amelyre az volt ráírva, nagy nyomtatott betűkkel: Heccsedli-Impez.

Nem rémült meg, hiszen az egyetemen már néhányszor látott ilyet, hanem dörömbölni kezdett. És lám, csodák csodája, kitért a nagykapu, mögötte azonban egy hétfejű és hétnyelvű sárkány állt portáknak álcázva. Amikor meglátta szegény vándort, tüzes alkoholgőzt lehelve rárohant, és ki akarta dobni a kapun. Hő-

sünk azonban halált megvető bátorsággal előrántotta diplomáját, és szempillantás alatt lemetszette vele a sárkány mind a hét nyelvét, majd a gyors sikertől megrészegülve, az épület belseje felé indult.

Sorra nyitott be a szobákba, ahol furcsa látvány tárult a szeme elé. A vállalatnál ugyanis mindenki aludt. Irógépére hajolva aludt Icuca, a csinos gépíró, a másik szobában Sáfrány kartárs, a munkáügyi, Kónya elvtárs, a díszpécsér és még sokan mások.

A folyosó végén egy piciny kis ajtó állt, hét lakattal lezárva, s rajta a felírás: Igazgató. Egy életem, egy halálom — gondolta — ha már ideig eljutottam, ide is bemegyek, s nekifeszítve az egyetemi toronáráktól kiszélesedett vállát, betörte az ajtót.

Elő pillantása Csipke József (népszerű nevén a Csipke Józsi) elvtársra, a vállalat igazgatójára esett, aki fotelszerű írószékébe süllyedve mélyen aludt. Feje fölött a falon egy táblát pillantott meg az ifjú hős, amelyen a következő felirat díszelgett: „Export—Import Vállalat” — s alatta kisebb betűkkel: „Elvarázsolva: 1965. augusztus 12-én.”

A szegény, de szorgalmas közgazdász, akinek agyát az egyetemi évek borotvaélesre csiszolták, azonnal rájött, hogy ez a varázslat csak egy, a személyi kultusz idejéből ittfelejtett gonosz boszorka műve. S mivel, mint már mondtam, rendkívül éles esze volt, haladéktalanul a varázslat felszámolásához látott. Először Icuca-t csókolta meg, rendkívül lelkiismeretesen, aki abban a szempillantásban felébredt mély, deleges álmából, és első szava ez volt: „Mi az, már vége a munkaidőnek?”

A többi dolgozót már együtt pusztították végig, nemek szerinti megosztásban.

Végül Csipke igazgató elvtársra is sor került, aki felnyitva szemét, megjegyezte: „De soká aludtam!” — „Aludtál volna bizony száz évet is, ha én nem jövök!” — mondta a szegény közgazdász, és azon nyomban elmesélte, hogyan győzte le a gonosz varázslatot.

Még aznap este nagy vállalati bulit csaptak, ahol az örömmel fénypontjaként az igazgató elvtárs hősünknek ajándékozta fele vállalatát és egyetlen gépíróját, Icuca-t, s még máig is élnek, ha nem jött közbe semmi.

— puskás —

SPORTOLJ VELÜNK!

CSELGÁNC

A vizsgaidőszakban vagy a zárthelyi dolgozatírás idején nagyon hasznos szolgálatot tesz egy kis frissítő testmozgás. Ehhez adnak lehetőséget, hivatalos keretben a testnevelési órák, edzések. Ezeket a leányok uszodába járnak, a fiúk pedig főleg atlétikával, focival, kosárlabdázással foglalkoznak.

Egyetemünk sportélete természetesen nemcsak a testnevelési órákra korlátozódik, hanem színes programot nyújt mindazoknak, akik versenyszerűen kívánnak foglalkozni valamilyen sportággal.

Bár szakosztályaink általában nem nagy létszámúak, a lelkiismeretes, kemény munka eredményeképpen mégis egyenrangú ellenfélként állhatunk bármelyik egyetem, főiskola csapatával szemben. Ezt igazolják a mérkőzések eredményei is, akár itthon, akár külföldön vívtuk azokat, mint legutóbb a pozsonyi közgazdasági főiskola csapatával szemben elért győzelmünk.

Rendszeres, versenyszerű sportolást biztosít a Közgazdasági Egyetem Sportclub 8 szakosztálya,

jel csak a sportág tolvajnyelvénél szól, mert a csapat valóban lelkesedéssel harcol a feljebbjutásért.)

RÖPLABDA

Férfi és női csapatunk egyaránt a Budapesti I. osztályban játszik, szép sikerekkel. Bár a labda kerek, s hátra van még a bajnokság őszi fordulójára, az élvonalban elért jó eredmények alapján, bizva a játékosok további kitartó munkájában — jövőre mindkét csapatot az NB II-be várjuk!

ASZTALITENISZ

A férfi csapat a Budapesti II. osztályban a középmezőny tagja. Női csapatunk a IX. kerületi bajnokságban játszik.

TERMÉSZETJÁRÁS

Tájékozódási versenyzőink kis csoportjának ez évben sikerült előbbre lépni, s így ősszel már a Budapesti II. osztályban állnak rajthoz — időben mindenkit megelőzve, még a tanév kezdete előtt. A hegyek és szép tájak kedvelői az egész év folyamán különböző túrák, kirándulások keretében járják be az ország legszebb tájait, a Bükk, a Börzsöny hegyvidékeit.

SAKK

A férfi sakksapat a Bp. III. osztályban versenyez. Egyéni versenyben a főiskolai bajnokság során jó eredményt nyel szerepelt.

LABDARÚGÁS

Bár egyénileg jó képességű, képzett játékosaink vannak, pályahiány miatt teljesítményük elmarad a várt színvonalról. Jelenleg a IX. kerületi bajnokságban az első helyen állnak.

KÉZILABDA

Pálya- és edzőhiány miatt ez is a „mostoha” sportágak közé tartozik. Férfi csapatunk szintén a IX. kerületi bajnokságban szerepel.

Végzős hallgatóink helyébe szakosztályaink szeretettel várnak Benneteket, hogy együtt küzdjünk végig a sok izgalmas mérkőzést, újabb ismerést, hírnevet szerezve egyetemünknek! Így nem érdemteleneknek szól majd a buzdítás: „Hajrá Közgáz!”

László Gyula



Cselgánc csapatunk az 1966-os tavaszi fordulón az országos bajnokság élére került

Hogyan lettem közgazdász?

Azt hiszem, hogy ez még nálam is hosszabb folyamat eredménye volt. Kezdődött talán az egész azzal, hogy egy verőfényes augusztusi délielőtton felhős homlokú atyám az agyához kapott, és szemében egy pillanatra felfedezés fénye villant fel: „Heu Réka!”

— Na, mi az — szölt ki anyám a konyhából, leánykori nevét hallva.

— Réka! Hát közgazdász, az még nincs a családban!

Nem egészen egy év múlva megszülettem, s ezzel a dolog nehezén túl is voltam. Ezek után már csak a magyar oktatási rendszer megfelelő fokozatait kellett kiállnom. Ez is megtörtént. És aztán eljött a nap, amikor átélhettem e szentély küszöbét, és aki e felémelő percben egy pillantást vetett rám, szabad szemmel is jól láthatta, mennyire át meg át vagyok itatva lelkesedéssel, s szabad füllel is hallhatta, hogyan buzog bennem a hivatásérzet.

Még aznap megfogadtam szent és zagy esküvéssel, hogy én mindent megtanulok, amit az elkövetkező négy évben életem tesznek. Nem panaszkodhatom. Jócskán tettek életem. Egyik tanszék a másikat múlta felül, de én éjt-nappallá téve bebizonyítottam, hogy az emberi teljesítőképességnek nincs határa. Röpké négy év alatt matematikussá, statisztikussá, könyvelővé, olvasztárrá, villanypásztorrá, kereskedővé, politikussá, bányarémé — egyszerűen komplett közgazdásszá sikerült kiképezni magamat.

komplettebb közgazdásznak járó babérkoszorút maga a rektor illesztette fejem lágýára, és a dékáni hivatal dolgozói a meghatottságtól fátyolos szemmel, csupa könny zsebkendőikkel még akkor is intgettek utánam, amikor már rég átléptem új munkahelyem küszöbét.

Az üzem, ahová kerültem a népgazdaság számára oly nélkülözhetetlen Kótyonfitty és szintétikus röppentyű gyártására volt átprofilizálva. Gyermekkorom óta ez a kedvenc iparágam, és azt hiszem, így teljesen érthető, hogy kitörő örömmel fogadtam az első rámbízott feladatot.

Az első pillanatban roppant egyszerűnek tűnt. Megoldásához mindössze Új Kaledónia Kótyonmeseítő Iparának a Golf-áramra gyakorolt hatását kellett volna kimutatnom, különös tekintettel a narodnyikokra.

És ekkor szörnyű dolog történt. Már az első lépésnél elakadtam. Megpróbáltam parciálisan integrálni az egészet, de minden eredmény nélkül. Háromszor is kiszámítottam az archaikus trendet és az aggregátorindex oda-vissza súlyozott közepre igazított súlyozását, de így még a közös nevezőt is exponenciális görbékben kaptam meg. Aztán el-könyveltem az egészet, először az óramutató járásával egyenlő, majd ellenkező irányban, sőt Greenwich-idő szerint is. Seholy semmi! A Wicksell-féle konjunktúra elmélettel való párhuzamba állítás és a pénz fétis jellegével való beszorítás útján is csak arra a kérdésre

kaptam meg a választ, hogy milyen van-e a Magma?

Már-már azon voltam, hogy feladva a küzdelmet, az egész problémát Fobparitással elküldöm a fenébe, amikor egy öreg szakai bácsi lépett oda hozzám. Egy ideig érdeklődéssel figyelte vergődésemet, majd hozzányúlt a problémához. A zsebéből először egy rozsdás drótdarabot, egy jó állapotban lévő üvegszemet, és egy első világháborús gázálarcot vett elő. Néhány mozdulattal összeagyasztotta őket, majd észak-északnyugati irányba elhajította az egészet.

— Na fíjam — fordult utána hozzám —, amint láthatta, a kótyonmeseítés nincs hatással a Golf-áramra, különös tekintettel a narodnyikokra! Elhülten néztem az öregre, majd mélységes tisztelettel a hangomban megkérdeztem:

— Mondja, bátyám, maga milyen fakultáson végzett?

— Én fíjam — húzta fel szemöldökét — a Mester utcai elemiben. Még 14-ben.

— De hát mégis, mi a titka annak, hogy így ért hozzá?

Az öreg érdeklődéssel nézett végig rajtam, majd a szeme megállt egy elhullajtott Fischer—Paasche-féle formulán. Csendesesen elmosolyodott a bajsza alatt, majd hozzám fordult.

— Látott már maga Kótyonfittyet? Járt már Új Kaledóniában?

— Nem — szöltam csodálatlanul.

— Na látja, édes fíjam, nem ártott volna talán ezeket is megnézni!

— puskás —